

Brez razvojnih programov ni gospodarjenja

V sredo, 11. novembra je bila v Majšperku medobčinska konferenca sindikata delavcev industrije in rudarstva občin Ormož in Ptuj. Seje se je udeležil tudi podpredsednik sindikata delavcev industrije in rudarstva Srečko Mlinarič.

Gostje so si najprej ogledali Tovarno volnenih izdelkov Majšperk, kjer so se seznanili z njenim proizvodnim procesom.

Poznejšo volilno konferenco je pričel Franc Klemenčič. Zavzel se je za delitev osebnega dohodka in za večjo prilagoditev industrije na manj razvita območja, ker bi edino tako lahko preprečili odhajanje kvalificirane in druge delovne sile. Govoril je tudi o težavah, s katerimi se srečuje naše gospodarstvo in se zavzel za srečanje gospodarstvenikov vzhodnoslovenskega območja. Po uvodnih besedah Franca Klemenčiča se je pričela živahna in učinkovita razprava, iz katere povzemamo le nekaj osnovnih misli:

Simon Pešec, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov občine Ptuj se je zavzel za rešitev stanovanjskih vprašanj in štipendiranje ter dejal, da dokler ne bomo rešili v popolnosti vprašanje štipendij, ki naj bi bile tudi v sorazmerju z življenjskimi stroški, ne bomo mogli vzgojiti svojih kvalifikacijskih kadrov in strokovne delovne sile. Zavzel pa se je tudi za izdelavo razvojnih programov, kajti brez njih si ne moremo zamisliti današnjega gospodarstva. Razvojni programi pa morajo biti tudi osnova za izdelavo srednjeročnega programa razvoja občine.

VREME

do nedelje, 28. nov. 1971.
Mlaj bo v četrtek, 18. novembra, ob 2.45.

Napoved: v četrtek, 18., in v petek, 19. novembra, bo verjetno poslabšanje vremena. Sneg do nižin. V prihodnjem tednu najverjetneje Jelo, vmes tudi sončno vreme.

Alojz Cestnik

Franc Lašič, novi direktor TVI Majšperk je orisal zgodovino in razvojno pot tekstilne industrije, predvsem pa tovarne v Majšperku.

Govoril je o strojnem parku tovarne, ki ima samo še 17-odst. svoje prvotne vrednosti. Precej težav pa imajo tudi s prodajo proizvodov. Vsekakor bodo morali v bližnji prihodnosti zamenjati strojni park, za kar pa tovarna nima dovolj lastnih denar-

nih sredstev. Zato računajo na izdatnejšo pomoč družbe. Izdelan pa imajo tudi že sanacijski program, od katerega si precej obetajo.

Nekateri diskutanti so se zavzemali tudi za večjo poslovno sodelovanje med posameznimi podjetji sorodnih strok. Ivan Farazin, predsednik občinskega odbora sindikata delavcev tekstilne in rudarske industrije Maribor, se je zavzel za čim tesnejše sodelovanje med delovnimi organizacijami mariborske in ptujske občine.

Na konferenci v Majšperku so izvolili tudi štiri delegate za tretji kongres sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije in člana republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije. Izvoljen je bil Franc Klemenčič iz TGA »Boris Kidrič« Kidričevo.

M. Novina

Bistriški komunisti so spregovorili o osnutku srednjeročnega razvoja občine in izvolili delegate za II. konferenco ZK Jugoslavije

Pet (ne) sprejemljivih variant

Na zadnji seji občinske konference ZKS Slovenska Bistrica smo bili pričeli še ene razprave o osnutku srednjeročnega programa razvoja občine Slovenska Bistrica. Uvodne besede je prebral Ernest Fluhar, načelnik oddelka za gospodarstvo pri SO.

Za nadaljnji razvoj predvidevajo pet možnih variant. Poglejmo, kaj je zapisano o njih v osnutku:

Varianta A — predvideva poprečno letno stopnjo rasti družbenega proizvoda v višini 5,8 odstotkov. Le-ta je verificirana iz programov delovnih organizacij posameznih področij gospodarstva. Če bi se odločili za to varianto, bi že v osnovi prenesli tendence zaostajanja razvoja občine v merilu Slovenije, zato po mnenju sestavljavcev ta varianta ni sprejemljiva.

Varianta B — predvideva poprečno letno stopnjo rasti, ki je predvidena za globalni razvoj v Sloveniji. S to stopnjo rasti bi se povečal družbeni proizvod do leta 1975, od dosedanjih 813 ameriških dolarjev na prebivalca na 1025 dolarjev. Tudi v tem primeru bi občina še vedno zaostajala za republiko.

Varianta C — predvideva stopnjo rasti, ki je nekoliko višja od predvidene za Slovenijo in to za 0,9 stopenjskega

poena. Ta stopnja rasti je izračunana na osnovi relativnega razmerja med doseženim poprečjem v občini in v Sloveniji leta 1970. Tudi v tem primeru bi bilo doseženo 147 dolarjev nižje absolutno povečanje na prebivalca, kar pomeni, da bi občina še vedno zaostajala.

Varianti D in E sta v osnutku sicer zapisani, vendar pa toliko nerealni, da ju prav gotovo ni mogoče uresničiti. Po teh dveh variantah naj bi bil razvoj občine enak republiškemu, ali pa celo večji.

Razprava je pokazala, da se v Slovenski Bistrici še vedno niso najbolj ogreli za tovrstno razglabljanje o razvoju občine.

Slišali smo lahko nekaj pripomb na tisti del osnutka, ki govori o negospodarstvu, gospodarstvu pa je ostalo skoraj nedotaknjeno. Ne bi se mogli strinjati z ugotovitvijo, da je to začetek v razpravljanje in da smo s tistim, kar je bilo doslej povedanega, lahko zadovoljni. Komunisti se bodo morali veliko bolj pripraviti za razprave, ki bodo v delovnih organizacijah.

Če bodo hoteli pripraviti akcijski program, potem bodo morale biti ugotovitve, ki jih je pripravil ekonomski center iz Maribora, veliko bolj argumentirane (Nadaljevanje na 2. strani)

V Ormožu so bili na obisku prijatelji iz občine Vrnjačka Banja

Široke možnosti za sodelovanje

Prejšnjo sredo popoldne je prišla v Ormož na obisk petčlanska delegacija občine Vrnjačka Banja iz SR Srbije. Člane delegacije, ki so jo sestavljali Nada Cvetkovič, sekretar občinskega komiteja ZK; Miloš Milekič, podpredsednik občinske konference SZDL; Miodrag Borčević, sekretar OK SZDL; Gojko Crnogorac, sekretar ZZB NOV Vrnjačka Banja ter Miodrag Milosavljevič, so Ormožani sprejeli v hotelu Jeruzalem, Ormož. Predsednik OS Ormož Franc Novak je v imenu vseh družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine Ormož in vseh občanov zaželel dobrodošlico in prijetno počutje. Vodja delegacije Nada Cvetkovič se je zahvalila za povabilo in lep sprejem ter izrazila navdušenje nad prijateljskim odnosom naših narodov, ki se ob takih srečanjih še pogloblja in krepi. V tem pa je tudi smisel in cilj vseh narodov Jugoslavije, ki se morajo bo-

ga dela na šolah. Izmenjali bi tudi obisk otrok. Poudarili so tudi možnost stalnega sodelovanja ob večjih praznikih. Tako bi delegacija Vrnjačke Banje prihajala v Ormož ob proslavah OF, Ormožani pa bi odšli v Vrnjačko Banjo v mesecu oktobru, ko praznujejo Banjčani dan osvoboditve.

V nadaljevanju razgovora so poudarili potrebo po formalnem pobratimljenju obeh občin. Praktično bratstvo, ki se lepo razvija, so ustvarili občani obeh občin že 1941. leta, ko so naši brezdomci našli odprta srca srbskega naroda in s skupnimi močmi premagali sovražnika. Bratstvo je torej že 30 let in ga ob 30-letnici vstaje jugoslovanskih narodov samo še formalno potrujemo.

Lepe besede in misli bratstva in prijateljstva, ki se krepi, pa so vznemirili nekateri pojavi nacionalizma, ki se v imenu demokracije vse bolj pojavlja. Razpravljavci so ostro ocenili tiste pojave v na-

Vodja delegacije iz prijateljske občine Vrnjačka Banja Nada Cvetkovič se poslavlja od prijateljev.

riti za tesno sodelovanje, če hočejo premagati sovražnike naše skupnosti.

Naslednji dan bivanja gostov iz Vrnjačke Banje je zajemal razgovor s predstavniki družbenega in gospodarskega življenja v Ormožu. Beseda je tekla o konkretnih oblikah sodelovanja nad obema občinama na gospodarskem, družbenem, prosvetnem in kulturno umetniškem področju. Tako so se pogovorili o konkretnih obiskih prosvetnih delavcev obeh občin, ki bi naj obiskali drugi druge in izmenjali izkušnje pedagoškega in druge-

ši družbi, ki skušajo rušiti bratstvo in prijateljstvo, skovano na skorjici kruha v najtežjih dneh naših narodov. Posebej so poudarili, da izgredev ne delajo delovni ljudje, ampak so takšni pojavi značilni za »vrhni sloj« naše družbe. Ti ljudje ustvarjajo nekaj, česar ni, kar bi se moralo šele ustvariti, da bi nekaj postalo. Demokracija lahko obstaja samo za tiste, ki se borijo za enotnost, bratstvo in mir med narodi Jugoslavije in vsemi narodi sveta.

Vrsta možnosti sodelovanja, (Nadaljevanje na 2. strani)

Asfalt v Gorišnici   Konkretne oblike socialnih razlik v ptujski občini

Nedelja, 7. novembra, je bil pomemben dan za krajevno skupnost Gorišnica. Štab civilne zaštite je izvedel praktično vajo in svojemu namenu smo predali asfaltirano cesto.

Vajo civilne zaštite je izvedlo vseh 8 gasilskih društev, enote civilne zaštite, aeroklub Ptuj, reševalna postaja Ptuj, komunalno podjetje Ptuj, splošna ambulanta Gorišnica. Sodelovalo je 119 oseb, 8 gasilskih avtomobilov, 4 motorne brizgalne, 1 avtocisterna, 1 rešilni

leg rednega krajevnega samoprispevka finančno omogočili asfaltiranje. Svoj izdaten delež je prispevala skupščina občine iz svojega cestnega sklada, za kar ji velja posebna zahvala. Če je bilo morda na račun tega prispevka izrečenih nekaj pikrih besed, naj velja le-tem dejstvo, da bi na ureditve te ceste morali misliti prav gotovo drugo leto, ko bo dograjena nova šola, za katero so žrtvovali vaščani krajevnega skupnosti kar precej

Komisija za idejne probleme zdravstva in socialnega varstva pri občinski konferenci ZKS Ptuj, ki jo vodi dr. Demšar, je na osnovi tez o socialni diferenciaciji, ki jih je sprejel CK ZKS, pripravila konkretno poročilo o socialnih razlikah v ptujski občini. Razprava o socialnem razlikovanju, ki je bila na nedavni seji OK ZK pa naj prispeva svoj delež tudi k tretji konferenci ZK Slovenije, ki bo v Ljubljani.

Nedvomno je, da socialne razlike bistveno vplivajo na razporeditev družbeno-politične dejavnosti in obratno, ob enem pa ovirajo tudi enotnost Zveze komunistov.

V ptujski občini lahko iščemo osnovna izhodišča o socialni diferenciaciji predvsem v ostarelih ljudeh, mladini, stanovanjski politiki, zdomeih, šolstvu, pokojniškem varstvu in zdravstvu. Ne moremo pa mimo dejstva, da bodo te razlike, ki so nastale zaradi neupravičenih, vzrokov, obeh kategorij prebivalstva (ostareli ljudje in mladina) čutili vse življenje.

Kje so vzroki neenakomernemu porastu standarda?

Eden od njih je nedvomno v strukturi prebivalstva občine in v počasnem neenakomernem prehajanju prebivalstva iz prejšnjih zastarelih oblik gospodarjenja in nove sodobnejše oblike. To je najvidnejše predvsem na podeželju, medtem, ko je bil v mestih in večjih krajih razvoj hitrejši in bolj dinamičen. Podatki kažejo, s kolikimi težavami in trenutno nerešljivimi problemi pri reševanju socialnega varstva ostarelih se neprestano srečujemo. V občini imamo 11.220 ljudi starejših od 60 let, od tega je 1158 nesposobnih za delo in le 690 jih dobiva denarno pomoč, ki pa je minimalna, saj znaša povprečno samo 150,70 dinarjev. Velike

težave se pojavljajo tudi z domovi za onemogle. Nujno je potrebnih 302 ležišča, od tega pa jih imamo samo 123. To je samo nekaj primerov nujnosti, ki jih lahko rešimo le z velikimi finančnimi sredstvi, delno pa tudi s čim hitrejšim in uspešnim reševanjem socialnih razlik.

Znano je tudi, da smo Slovenci »prvaki« v alkoholizmu. Ob enem pa velja omeniti, da zavzemamo Ptujčani eno od prvih mest v uživanju alkohola v slovenskem merilu. Zakaj to omenjam? Tudi alkohol je eden izmed velikih vzrokov socialne diferenciacije. Res je, da obstajajo ljudje, ki se borijo proti temu, tako nepriljubljenemu pojavu. Zal pa je to le peščica ljudi, ki ostane v določenih trenutkih popolnoma nemočna, kajti na drugi strani imamo podjetja, ki na vse mogoče in nemogoče načine podpirajo razvoj alkoholizma. Želijo na čim boljše način iztržiti svoje proizvode, ne zavedajo pa se, da s tem zelo negativno vplivajo na blaginjo naroda. S tem v zvezi je tudi pojav današnjih vikendašev, ki izkoriščajo preproste podeželske ljudi. Delo, ki ga le-ti opravljajo za »finnejši sloj« naše družbe v njimovih vinogradih, jim le-ta plačuje z nekaj litri vina — preprosto jih izkoriščajo, ne zavedajo pa se pri tem, da so nekateri izmed njih člani ZK, ki morajo povsod in na vsakem koraku služiti naši družbi za zgled.

Nedvomno pa se največje krivice dogajajo naši mladini, predvsem podeželski. Ne moremo in ne smemo se hvaliti z urejenim šolstvom. Od trideset šol v občini smo z velikimi težavami uspeli zgraditi samo tri — sodobne, vse ostale pa so zastarele in večina jih datira iz prejšnjega stoletja. V takih šolah in pod takimi pogoji pa ne moremo nuditi učencem takih pogojev šolanja, kot ga zahteva današnji čas. Zanimiv je tudi podatek, da imamo na osnovnih šolah le 15 odst. vseh potrebnih učil. Se večje težave so s štipendiranjem. Kako naj delavec z minimalnim mesečnim dohodkom plačuje šolanje otroku v srednji šoli, posebno še, če je od mesta bolj ali manj oddaljen? Na drugi strani pa imamo mlade ljudi, ki jim lahko nudijo starši vse mogoče, vendar ti otroci, ki ne poznajo težkega življenja revnih, ne dosegajo pa tudi zaželjenega uspeha v šolah.

Jožetu Florjančiču, metalurškemu tehniku iz Maribora, Franju Ledineku, gozdarskemu tehniku iz Slovenske Bistrice, in Milanu Zafošniku, politologu z Raven na Koroškem.

Velike socialne razlike so verjetno povzročile tudi pokojniško zavarovanje kmetov. Ze tako obremenjenega kmeta tamo bomo še bolj obremenili. Ze sedaj se pojavljajo nekatere finančno premožnejši in na prednejši kmetije, ki brez dvoma kos vsem dajajam. Postavlja pa se vprašanje, kaj bo s kmeti v hribovitih in manj razvitih predelih, ki le za silo životarjajo. Verjetno jih bomo s tem finančnim bremenom še bolj potisnili v ozadje.

Nič manj kočljivo ni stanovanjsko vprašanje. Kar 1463 prošenj leži v predali Stanovanjske skupnosti v Ptujju. Vsekakor pa je to samo del tistih, ki nimajo udobne strehe nad glavo. Mnogi si pomagajo sami, čeprav so pri tem tudi izkoriščeni, saj se čest zgodijo, da mora ta ali oni samo za kakšno »nagrada« plačati 5000 ali celo več dinarjev. Nimema pa skoraj nobeni možnosti, da bi vsa ta stanovanjska vprašanja tudi rešili. Vsako leto zgradimo okrog 3 stanovanj družbene lastnine, kar pa je za potrebe zdaleč premalo. Stanovanjska skupnost namreč dobi letno od stanarine okrog 15 milijonov dinarjev, vendar so ta sredstva nenačrtno izkoriščena. Letno se v občini zgradi tudi okrog 300 zasebnih hiš. Zanimivo je, da si te hiše gradijo predvsem ljudje z manjšimi osebnimi dohodki, ki pa so zaradi pre malih finančnih sredstev prisiljeni graditi tudi »na črno«. Njihov privarčevani denar je navadno mnogo večji od kreditov, ki jih najemajo.

In kam vodijo vsi omenjeni primeri?

Na zavodu za zaposlovanje beležijo vse večje odhajanje naših občanov (tako mladih kot tudi odraslih), v tujino. Samo lani je odšlo na delo inozemstvo 1043 ljudi, letos v prvem polletju pa tudi 410, kar je na 14 prebivalcev en zdd mec. V tujini je trenutno 25 poslenih iz ptujске občine 411 oseb, od tega dve tretjini Nemčiji. Ptujska občina je torej pravo tržišče za tujo delovno silo.

Kako zmanjševati socialne razlike?

Nekateri poudarjajo, da razlike v osebnem dohodku niso pretirane. Vprašanje pa je, kod tolike razlike v premoženju posameznikov. Vzrok je lahko nedvomno več. Čprav se v celoti ne kažejo velike razlike v mesečnih prejemkih med vodilnimi in delavci se v nekaterih podjetjih do osebni dohodek na kriminalni načine. V bodoče se bodo morali zavzemati tudi za dosle no uresničevanje nalog predpisov, kajti to je prva p k zmanjševanju razlik med revnimi in bogatimi.

M. Novina

voz, 2 letali. Vaja je trajala 40 minut. Vajo je pripravil štab civilne zaštite pod vodstvom Janka Znidariča, štab gasilskega centra pod vodstvom Ivana Vojska. Strokovni svetovalec je bil Alojz Korošec. Vaja je v celoti uspela in pokazala visoko moralno in materialno pripravljenost in usposobljenost vseh sodelujočih. Mnenje prisotnih občanov je bilo, da so take vaje koristne in nujno potrebne, če hočemo, da bomo kos vsem nalogam v času resnične napada na našo domovino.

Po vaji smo predali svojemu namenu asfaltno cesto, ki veže republiško cesto Ptuj-Ormož s centrom krajevnega skupnosti v dolžini 672 m. Davna želja in nujna potreba se nam je tako izpolnila. Da nam je to uspelo, smo dolžni zahvalo predvsem vaščanom Gorišnice, ki so s svojim prostovoljnim prispevkom še po-

lep znesek od svojega rednega krajevnega samoprispevka. Naša zahvala naj velja tudi cestnemu podjetju Maribor, ki je s svojim delom zadovoljivo rešilo nalogo.

Asfaltiranje je pripravil poseben odbor pod vodstvom izredno poštvalnega predsednika Janka Znidariča in članov Janeza Frica, Janeza Tušaka, Staneta Bračiča, Sonje Pungradič, Franca Naska, Franca Donaja, Jožeta Klineca, Dušana Čokla, Janeza Sumejnaka, Franca Šumana in Jakoba Valenka.

Vsem, prav vsem velja najlepša zahvala. Srčno želimo, da se asfaltna želja uresniči tudi ostalim vsem naše skupnosti, saj si to naši delovni ljudje tudi na vasi vsekakor zaslužijo nič manj kot tam, kjer imajo asfalt tudi že brez krajevnega samoprispevka.

-ou-

ŠIROKE MOŽNOSTI SODELOVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki so jo nakazali v razpravi in obojestransko pripravljeno za uresničevanje postavljenih ciljev lahko veliko pripomore k zblizanju srbskega in slovenskega naroda, k gospodarskemu napredku obeh občin in krepitvi bratstva. Vrsta predlogov bo postala podlaga za program sodelovanja.

Popoldne so si gostje ogledali nove obrate tovarne Jože Kerenčič in vinsko klet obrata Jeruzalem Ormož ter se ob tej priložnosti pogovarjali o možnostih gospodarskega sodelovanja na področju turizma.

Zvečer je krajevna organizacija SZDL Središče ob Dravi pripravila gostom srečanje

z nekdanjimi izseljenci. Ob enem je predsednik KO SZDL Središče Edvard Pajek seznanil goste s središčno zgodovino in poudaril hvaležnost Središčanov, ki so bili izseljeni v Srbijo in so se po zaslugi srbskega naroda lahko vrnili na svoje domove.

Naslednji dan so si gostje ogledali nekatere predele severovzhodne Slovenije in med drugim obiskali tudi Velenje. V soboto so še obiskali Radence in turistično postojanko na Jeruzalemu. Istega dne zvečer je bil v hotelu Jeruzalem poslovljni večer. Gostje in gostiteljci so izmenjali darila, se prijetno zabavali in se poslovili z željo, da tradicija bratstva, skovana med NOV ostane temelj nadaljnjega sodelovanja.

Pet (ne) sprejemljivih variant

(Nadaljevanje s 1. strani)

mentirane, kajti še vedno se ne moremo znebiti občutka, da je sedanji osnutek, ki po besedah nekaterih ni niti to, napisan sicer obsežno, še daleč od tistega, kar bi želeli v Slovenski Bistrici. Zaman so besede, da je lažje kritizirati kot predlagati kaj bolj določenega. Vsak program bo deležen kritike, pa naj bo sestavljen še tako dobro, težko pa bi pričakovali, da bi razprave stvari bistveno obrnile, kajti sedanja praksa nas v to najbolj ne prepričuje.

Člani občinske konference ZK so v nadaljevanju sestavka volili delegate za IL sejo konference ZKJ. Podporo so dali predlaganim kandidatom:

Nekaj problemov ob gradnji nove bolnišnice

pred nekaj dnevi smo obiskali direktorja ptujske bolnišnice z željo, da se podrobneje seznanimo s težavami in problemi, ki jih imajo ob gradnji novih, za vsa občino pomembnih in nujno potrebnih bolniških prostorov, da se seznanimo, kako napreduje gradnja in do katere faze je že končana.

Gradnja je precej v zaostanku, saj bi morala biti tretja leta končana že v februarju letos. Gradbena dela je opravljalo gradbeno podjetje »Draža« iz Ptuj, ki pa navaja kot vzrok zaostanku pomanjkanje materiala, saj so morali zato stati samo v eni izmenitvi. Med dnevi pa so že končali tudi s četrto fazo gradnje, ugotovijo pa, da bo nadaljnje delo šlo precej napredovalo.

Gradnja je precej v zaostanku zaradi velikih stroškov, saj znaša predračunska vrednost 14 milijonov 847.000 novih dinarjev. Samo dosedanja dela pa so stala 9.767.000 novih dinarjev. Računati je tudi z 20 odst. podražitvijo materiala in zato se bo verjetno predračunska vrednost tudi znatno povečala. Predvidevajo, da bo samo oprema prostorov, ki ni vračunana v predračunu, veljala 4.500.000 novih dinarjev. Kreditna banka je bolnišnici zagotovila denarna sredstva v znesku 13.800.000 ND, kar pa je vsekakor premalo. Zato se je bolnišnica že obrnila na republiko skupščino, vendar niso, da ni večjih možnosti za denarno pomoč od »zgoraj«.

Dr. Mrgoleja, direktorja bolnišnice smo tudi povprašali, v kakih pogojih delajo sedaj v starih prostorih in kaj mislijo o tem bolniki.

Pogoji, v katerih dela zdravniški osebje in ki jih lahko tudi bolniku so nemogoči in postajajo čedalje slabši, saj morajo mnogi bolniki ležati na zasilih posteljah in tudi kakšne večje raziskave niso možne, brez njih pa je delo v mnogih primerih neuspešno. Omeniti velja tudi, da je pristisk na postelje vedno večji in da bo v zimskem času še neprimerno večji. Kot zgovoreni dokaz za potrebami po novih prostorih lahko navedemo zapisa republikanskega sanitetnega inšpektorja, da je kirurški od-

delek popolnoma neprimeren in da bi ga bilo treba zapreti oziroma prepovedati njegovo uporabo.

Dr. Mrgole je omenil tudi težave z izgradnjo mazutne postaje, zaradi česar je bilo mnogo pripomb s strani bol-

nikov, ker niso mogli ogrevati prostorov. Tudi tu so se zopet pojavile težave pri nabavi materiala in pa zato, ker izvajalec del ni imel dovolj ljudi. Nekateri so celo dolžili upravo bolnišnice (brez upravičenih vzrokov seveda), da je ona kriva za nepravčasno ogrevanje prostorov. Nedvomno pa je bilo v nekurjenih in mrzlih prostorih onemogočeno tudi delo uslužbencev, ki jih je bilo tudi precej prehlajenih.

Ob koncu najinega pogovora je dr. Mrgole izrekel zahvalo monterjem centralne kurjave, ki so delali neutrudno, celo ponoči.

M. Novina

Zamenjava v vodstvu bistriških sindikatov

Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta Slovenska Bistrica so razpravljali o izvolitvi novega predsednika sindikata. Dosedanji predsednik Božo Strnad je že pred meseci zaprosil, da bi ga razrešili te dolžnosti zaradi preobremenjenosti na delovnem mestu. Ker je bilo takrat sodelovanje šestih prijateljskih občin na višku, so razpravo o njegovem odstopu predložili za kasneje. Člani predsedstva pa so sedaj željo predsednika z razumevanjem sprejeli. Tajnik občinskega sindikalnega sveta Ivan Frančič je v nadaljevanju predlagal kandidata za bodočega predsednika. To naj bi postal dipl. inž. Viktor Maček, obratovodja v Impolu. O predlogu bodo kmalu pričeli razpravljati v osnovnih organizacijah sindikata, pričakovati pa je, da bo devetindvajsetletni strokovnjak dobil podporo članstva.

Spregovorili so tudi o izobraževanju. Slavko Kovačič, predsednik komisije za izobraževanje, je predlagal, da bi v začetku decembra pripravili seminar za sindikalne delavce, na katerem bi udeleženci poslušali predavanja o samoupravnem družbenem dogovarjanju, o metodah dela v sindikalnih organizacijah, pripravili pa bi tudi razgovor o aktualnih gospodarskih in političnih nalogah v občini. Sklenili so, da bo seminar enodneven in naj bi pomenil uvod v zimsko izobraževanje.

Slavko Kovačič pa je načel še eno zelo pomembno vprašanje. Doslej smo najbolj pogostokrat lahko slišali, da delovne organizacije skrbijo za izobraževanje srednjih in višjih kadrov, medtem ko na »male« pozabljajo. Menil je, da bi prav sindikati morali storiti odločilni korak. Veliko število zaposlenih v občini nima niti osnovne izobrazbe, mnogim pa možnost izobraževanja tudi ni dana. Pojasnil je, kako so ta problem pričeli reševati v Impolu ter predlagal, da bi tudi druge delovne organizacije ubrale podobno pot. Sindikatu prav gotovo ne sme biti vseeno, če so med člani tudi nepismeni.

Bistriška Delavska univerza vsako leto organizira večerno osemletko, vendar so doslej imeli le štiri, sedmi in osmi razred. V tem šolskem letu so prvič vpisovali tudi v peti razred, prijavi se je le šest delavcev. Zanje so pripravili seminarski način šolanja, prvi rezultati pa so več kot zadovoljivi.

Mnogi delavci bi si radi pridobili polkvalifikacijo ali kvalifikacijo, zato bodo morale sindikalne organizacije posvetiti osnovnemu izobraževanju vso pozornost.

Člani predsedstva so razpravljali tudi o deležu sredstev, ki bi jih moral bistriški sindikat zbrati za gradnjo delavske univerze v Banjaluki. Tri leta bi morali prispevati po 3900 dinarjev, mnogi pa so menili, da tega ne bodo zmogli. Raprava je pokazala, da se večina članov predsedstva s predlogom, ki ga je pripravil republiški sindikat, ne strinja, menili pa so tudi, da bi ta sredstva bolj koristno naložili, če bi jih namenili izgradnji mariborske bolnišnice ali pa izobraževanju. Dokončno odločitev bo sprejel ple-num občinskega sindikalnega sveta.

-d

Nekaj misli iz razprave o socialni diferenciaciji

Od kod posameznikom tolikšno imetje?

Iz sedanjih razprav v Zvezi komunistov je razvidno, da je na sedanji stopnji našega samoupravnega razvoja zelo važna rešitev vprašanja socialnih razlik. To vprašanje ni samo socialnega, ampak vse večjega političnega pomena. Kako je prišlo do tako velikih socialnih razlik? Največ zaradi tega, ker se je z leti formiral sloj članov ZK, ki je za naše razmere dobro situiran, ki želi s svojimi političnimi in drugimi pritiski podrežati politiko ZK svojim interesom. Ta sloj se je formiral delno iz objektivnih razlogov, delno pa tudi po krivdi vseh članov ZK.

Iz referata dr. Demšarja na nedavni seji občinske konference ZKS Ptuj smo lahko razbrali, da se ne kažejo prevelike razlike v delitvi osebnega dohodka, na drugi strani pa vidimo, da so razlike v premoženju posameznikov neprimerno velike — skoraj kriminalne. Verjetno je tudi zadnji čas, da bomo morali tega ali onega člana samoupravne in socialistične družbe vprašati po izvornih njegovem imetju.

Ozrmo se nazaj, v zgodovino razvoja povojne Slovenije. Dopuščali smo možnost, da so se nekatera mesta in pokrajine nemoteno razvijale in na teh območjih danes ni tako velikega socialnega razlikovanja. Druga področja, predvsem vzhodna Slovenija, pa so na račun razvitejših ostajala v pozabi in so vedno bolj zaostajala za razvojem v republiki. Istočasno pa so privilegirana območja črpala sredstva drugih, morda že takrat šibkejših območij. Šele danes, po

dvajsetih letih, smo končno opazili, kam nas je taka ekonomska politika privedla. Verjetno pa bomo zelo težko popravili dvajsetletno nesmoterno delo, ki nas je privedlo do tako velikih socialnih razlik.

Brez dvoma je pri vsem tem najbolj prizadeta mladina. Moralno bomo skrbeti za boljše pogoje šolanja mladih kadrov tako v srednjih, kakor tudi v osnovnih šolah. Najtežji primeri v ptujski občini so nedvomno v Halozah. Otroci živijo v zelo težkih življenjskih pogojih, saj nimajo niti dovolj potrebnega kruha, namesto učenja jih čaka delo, niso redki primeri, da v eni postelji ležijo trije ali celo štiri, najhujše pa je tam, kjer v družini gospodarji alkohol. Moralno bomo skrbeti za to, da bomo tej mladini omogočili celodnevno bivanje v šoli, če hočemo, da jih bomo usposobili za kvalificirano delovno silo, ki nam je zelo primanjkuje.

Tudi v sistem šolanja bomo morali uvesti določene razlike. Opaziti je, da imamo mnogo teoretične pouka, kar mnoge učence odvrača od učenja. V šole bo treba torej uvesti več prakse, kar pa zahteva moderne učne prostore in preurejene šole.

Čakajo nas torej velike in odgovorne naloge, ki pa jim bomo kos le, če bomo pri ureničevanju vseh bolj konkretni. Dejstvo je, da bomo morali socialne razlike slej ko prej zmanjšati na minimum, če jih že ne bomo mogli odpraviti.

M. Novina

ZARJA TRGOVSKO PODJETJE Ormož

V NAŠIH GOSTINSKIH OBRATIH

GRAJSKI BIFE;

BIFE KLETAR;

BIFE MARKET;

In v drugih gostinskih lokalih pri Veliki Nedelji Tomažu, pri Miklavžu v Središču Obrežju Kozju in v Lokavcih pri Ljutomeru boste postreženi solidno in poceni.

Priporoča se Trgovsko podjetje »Zarja« Ormož.

OSNOVNA ŠOLA VITOMARCI

razpisuje prosto delovno mesto

snadžilca

za nedoločen čas.

Rok prijave je 8 dni po objavi razpisa na Delovno skupnost Osnovne šole Vitomarci.

Zdenko Rater:

Socialistična družba in religija

II. Naša zgodovinska izkušnja

V nekaj kratkih komentarjih ni mogoče povedati prav vsega o temi socialistična družba in religija, kakor je njen glavni naslov. Zato bom izbral samo nekatera vprašanja, nekatere vidike, ki se zde meni osebno pomembni zato, da bi prek njih spoznali položaj religije v socialistični družbi, njeno vlogo in seveda tudi odnos socialistične družbe do religije. Po svetnonazorskem prepričanju sem marksist in komunist, torej ne verujem v boga in mi vera vanj kot človeku ni potrebna. To pa seveda ne pomeni, da bom prostor v časopisu, ki mi je na razpolago, uporabil za propagando proti religiji, veri v boga ali proti cerkvi. Mislim, da v radijskih ali televizijskih programih ali tisku ni mesta niti propagandi v prid religiji ali propagandi zoper njo. Poskusil bom pisati o veri v boga in o cerkvi tako, da ne bom govoril niti proti njima niti zanju. Ali mi bo to uspelo? Hvaležen vam bom za vaše mnenje, hvaležen za vaše kritične pripombe ali odobravanje.

Pod naslovom »Naša zgodovinska izkušnja« bo moj družinski pogovor v okviru teme »Socialistična družba in religija«. Če se spominjate, smo zadnjič govorili o tem, ali je religija opij za ljudstvo. Naš zaključek je bil tale: socialistična družba pri nas je kritična in polemična le do tistih religij ali cerkvenih nauk, ki odvrtačo ljudi od aktivnega poseganja v življenje, od boja za boljši svet, to se pravi do tistih religij, ki v resnici so človekov opij. Svoboda intimne, prave človeške vere, tista, o kateri je govoril pokojni Togliatti in dejal, da je lahko celo vzgojna za revolucionarno akcijo, pa je zajamčena z ustavo in zakoni in svoboda takega verskega prepričanja in delovanja sočloveka spoštujem tudi kot marksist in komunist.

Zato sem se vedno ostro upiral, in to bom delal tudi v prihodnje, vsem tistim pojmovanjem in nazorom pri nas doma ali na tujem, ki so s poniževanjem, omalovaževanjem govorili o vsaki religiji in o religioznih, vernih ljudeh. Ostro in javno sem ugovarjal sovjetskemu uradnim

ideologom, ki ne znajo drugače razpravljati o religioznih ljudeh kot o manjvrednih bitjih, ki so na globoko napačni poti in ki jih je treba čimprej tako ali drugače na ta ali oni način pripeljati na edino pravo pot. To je bil znani primer sovjetskega ideologa Iljičeva, katerega misel je naravnost tipičen primer antihumanizma. Med drugim je dejal:

»Kaj je vera? Tako kakor je nekdanj, ubija tudi danes v človeku vso voljo, aktivnost in ustvarjalnost, ga ne spodbuja k napredku, temveč ga vleče nazaj in dela iz njega neaktivnega božjega hlapca, ki ni zmožen ničesar drugega, kakor klečati in prositi boga za milost. Vera veže človekov razum na verske dogme in duši vsako ustvarjalno misel. Zato že sama po sebi ni nič drugega kakor ovira za celoten znanstveni in družbeni napredek.«

Kakšna presenetljiva nadutost in ozkost! Po tem nazoru naj bi torej religiozni ljudje pri nas samo klečali in molili, bili popolnoma brez volje, neaktivni in neustvarjalni. Mislim, da je odveč še kaj več ugovarjati Iljičevu, kajti naša vsakdanja izkušnja nas prepričuje, da to preprosto ni res in zares slep bi bil tisti, ki tega ni videl. Pravkar navajane besede Iljičeva so zbudile svojčas zelo ostro reakcijo tudi med marksisti v zahodnem svetu. Francoski marksist Roger Garaudy se mu je javno uprl s temi besedami:

»Kot marksisti ne moremo sprejeti današnjega stališča svojih sovjetskih tovarišev glede verskega vprašanja. Pravim kot marksisti in ne samo kot Francozi, kajti stvar se ne tiče le razlik med dvema položajema, političnima ali družbenima režimoma ali razlik med našima narodnima tradicijama. Ne gre za taktično, temveč za načelno vprašanje. Tovariš Iljičev pravi namreč, da je iztrebljanje verskega prepričanja nujen, neogiben pogoj za zgraditev komunizma. Temeljna zabloda Iljičeva leži po vsej priliki v njegovem prepričanju, da zgolj razredna nasprotja povzročajo odtujitev in tudi religijo. Kadar Iljičev torej trdi, da bo z dobro znanstveno vzgojo, ki jo bo nudil mladini v bližnji prihodnosti odpravil versko ideologijo v ZSSR, po vsej priliki ne upošteva družbenih vzrokov za religijo, kar je čisti idealizem. To pa ni stališče marksizma-leninizma, temveč stališče francoskih filozofov iz 18. stoletja, ki je pre-

živelo. To teoretično vprašanje ima silno važne praktične posledice, med njimi tole: komunisti in kristjani se morajo najprej skupno bojevati zoper kapitalistični sistem in za vzpostavitev socializma, potem pa lahko še dalje skupno sodelujejo za izgraditev brez-

razredne komunistične družbe.«

Tovariš Garaudy ima popolnoma prav. To teoretično vprašanje: ali je ali ni iztrebljanje religije neogiben pogoj za komunizem, je celo usodno vprašanje. S kakšno pravico naj bi komunisti vabili k sodelovanju religiozne ljudi in jim hkrati govorili, da bodo iztrebili religijo, da so tedaj religiozni ljudje obsojeni na iztrebljanje, če se ne odpovedo religioznemu prepričanju? Stališče sovjetskih ideologov je treba zato vedno znova energično zavrniti, ker je nečloveško in nevredno marksizma.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Potreben je revolucionaren ukrep

Danes poteka drugi del razprave o socialnem razlikovanju na 3. seji konference ZK Slovenije. Pred tem so bile diskusije na isto temo v vseh občinskih konferencah ZK. V Ormožu so se člani komiteja in predsedniki komisij, ki delujejo pri občinski konferenci ZK sestali v ponedeljek. Uvodne misli je podala članica CK ZKS inž. Terezija Stefančič. V svojem uvodnem referatu je poudarila vsa vprašanja ter glavne vzroke in naloge ZK kot so navedeni v materialih.

Takoj v uvodu diskusije je eden izmed diskutantov dejal, da v Ormožu ni abstraktnih stvari, zato se lahko pogovarjajo samo konkretno. To pravilo je tudi obveljalo. Opozorili so na številne probleme (ne)upravičenega bogatenja, ki je prisotno tudi v ormoški občini ter se zavzeli za razvijanje storitvene obrti. Posebno poglavje so razni plastičarji, ki se okoriščajo z nekaterimi delovnimi organizacijami ter

se tako neupravičeno bogatijo. Viška profita pa nismo pravočasno obdavčili, to pa predvsem iz razloga, ker so davčne uprave nemočne, saj smo jih v preteklosti razbili. Kljub temu pa bi morali najti neka merila in omejiti obrtno dejavnost in s tem tudi kapital. Zanimivo je, da smo kmetom točno povedali, koliko bodo od tega plačali davka, medtem ko obrtnikom s področja proizvodne obrti tega vsaj do sedaj še nismo storiili.

Pritisk na povišanje osebnih dohodkov povzroča dvig cen. To je nekako splošno pravilo, ki pa povsod ne drži. So podjetja (v Sloveniji) s 50 in več odstotno akumulacijo in se pojavljajo vprašanje ali je družbeno opravičeno. To ustvarja določena nesorazmerja, ker je na drugi strani razumljivo, da npr. ormoška podjetja težko po zvišanju osebnih dohodkov težko realizirajo, ne da bi po-

večala cene svojim proizvodom.

Beseda je stekla tudi o planiranju, ki pa je v sedanji situaciji hitrih in nepredvidenih sprememb nemogoče. Nasploh pa so razpravljali menili, da je naš sistemski mehanizem tako tog in neokreten, da vsi procesi osvajanja nalog razvojenosti in ni nobenega efekta. Dosedanja praksa, žal, to potrjuje. Popolnoma jasno je, da bodo razne oblike korupcije še naprej vznemirjale stabilnost naše družbe, če se ne bomo poslužili krepa. Vzporedno s tem so opozorili, da zakon o nacionalizaciji še velja. Zopet smo začeli predvajati staro »ploščo« o povečevanju štipendij, o problemu odhajanja kvalificirane delovne sile v inozemstvo, o povečevanju zaposlovanja doma itd. V materialih ni določeno, kaj mora storiti republika in kaj zveza za izboljšanje sedanjega stanja. Poleg tega ima vsaka republika še pravico veta. To se pravi, kar bomo v Sloveniji sprejeli, lahko v drugih republikah ovržejo. Ali to ne razbija nekoč tako enotne Zveze komunistov Jugoslavije? Ali smor vrstah komunistov sploh sposobni kaj realizirati, preden počijo obroč? Tako so se spraševali ormoški komunisti in poudarili, če hočemo stabilizacijo, ne moremo uvajati novih pravic. Vse, kar je bilo do sedaj ustvarjeno, je bilo nepravilno deljeno. Uvesti je treba ponovno delitev nacionalnega dohodka. V sosednji republiki Hrvaški 5 odst. ljudi razpolaga s 30 odst. nacionalnega dohodka. Za Slovenijo tega podatka ne izdajo, ker je gotovo veliko bolj strašen.

Ormožani so jasno in odkrito postavili potrebo po revolucionarnem ukrepu, saj je iz vse dosedanje prakse videti, da takšen sistem ne pelje nikamor. Potreben je revolucionaren ukrep, da bi dosegli v družbi več reda in bo stanje boljše. Neka pravila igre morajo veljati.

jr

KOTLI EMOTERM

od 20.000
do 60.000
KCAL/H

7 tipov z
vgrajenim
bojlerjem
ali brez

ZA VSAKO HIŠO

Samoupravnih sporazumih v bistriški občini **S seje OK ZKS Ptuj**

Čaka še veliko delo

Prva etapa samoupravnega sporazumevanja je v glavnem minila. V delovnih organizacijah bodo sedaj pričeli urejati interne predpise o delitvi dohodka in osebnega dohodka. Občinski sindikalni svet v Slovenski Bistrici se je delno že lotil analize in ocene samoupravnega sporazumevanja.

Prve ugotovitve so, da je bil rok za doseg samoupravnih sporazumov občutno prekratek. Zaradi tega tudi ni bila opravljena najvažnejša naloga verifikacijske komisije — to je usklajevanje med posameznimi področji, panogami in skupinami. Podpisniki družbenega dogovora niso bili dovolj organizirani za tako obsežno delo. To je prišlo še posebej do izraza pri enostransko veliki aktivnosti republiških sindikalnih organov in zelo mali prisotnosti drugih podpisnikov. Nezadostna pripravljenost se je pokazala tudi v tem, da se zelo pomembna stališča ali kriteriji oblikovala še v procesu sporazumevanja, na hitro.

Razloga določil zakona in družbenih dogovorov je bila taka, da je bila dosežena zelo velika omejenost samostojnega dogovarjanja ter da se postavlja vprašanje, ali je ob tem sploh potreba po takem številu samoupravnih sporazumov.

Pozitivno pa je, da je sporazumevanje o kriterijih delitve dohodka in osebnih dohodkov začeto. Poenoteni so

kriteriji delitve. Za enako kvalifikacijo je družbeno priznana enaka vrednost dela. Dobili smo kalkulatивно višino vrednosti dela, spodnjo družbeno mejo poprečnih in najnižjih osebnih dohodkov. Z uveljavitvijo samoupravnih sporazumov smo dobili nov kriterij ocenjevanja vzrokov nizkih osebnih dohodkov; kdaj je vzrok v ekonomskem sistemu — delitvi, in kdaj v poslovnih neuspešnosti delovnih organizacij.

V bistriški občini so nekateri vodstva podjetij, da bi se izognila razpravam o višini osebnih dohodkov in uspešnosti poslovanja, obljubljala, da bo vse urejeno, ko bodo sprejeti samoupravni sporazumi. S tem so skušali prenesti problematiko na kasnejši čas, obljube pa so bile nerealne. Ponekod so napačno obveščali delavce o višini bodočih osebnih dohodkov, drugod pa so se pojavile težnje, da bi izkoristili za osebne dohodke vso maso osebnih dohodkov, ki je po sporazumu neobdavčena.

Vsi občinski sindikalni organi bodo v prihodnosti povečali aktivnost pri analiziranju in realizaciji samoupravnih dogovorov. Člani kolektivov morajo biti o celotni problematiki bolj seznanjeni, podpirati pa bo potrebno težnje, da v delovnih organizacijah z nizkimi dohodki prihodnje leto dosežejo najmanj poprečni osebni dohodek, ki ga določa sporazum. —d

V sredo, 11. novembra je bila v Ptuj 6. redna seja občinske konference ZKS Ptuj. Na seji so razpravljali o socialni diferenciaciji, sekretar komiteja ZKS Ptuj je podal poročilo o delovanju komiteja, komisij in častnega razsodišča v pretekli mandatni dobi, razrešili so tudi sedanje člane konference in pooblastili komiteja za opravljanje vseh nalog do zasedanja novoizvoljene občinske konference ZKS Ptuj. Zelo živahna razprava je bila tudi o nekaterih novih organizacijskih oblikah ZK, katerih bistvo je v tem, da se

ponovno ustanovijo organizacije ZKS tam, kjer so za to pogoji — v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Gre namreč za to, kako pritegniti nekatere člane k aktivnemu delu. Kajti zelo dosti jih je samo na papirju. Nujno pa bo, da zapustijo ZK vsi, ki niso iz katerih koli vzrokov aktivni borci za ideologijo ZK, za graditev samoupravnega socializma in proti vsem napakam, do katerih prihaja v našem samoupravnem razvoju.

M. Novina

Naloge ob tednu požarne varnosti

Prejšnji teden se je v Ptuj sestala komisija, ki je ocenila naloge na temo požarne varnosti in gasilstva, ki so jih poslali učenci trinajstih osnovnih šol iz ptujске občine. Nalog, ki so jih pisali učenci od 2. in do 8. razreda je bilo skupno 44, vendar bo nagrajenih samo 26 in štiri risbe,

na isto temo, ki so jih narisali učenci prvih in drugih razredov. Skupno bo torej razdeljenih trideset nagrad po 40 dinarjev.

Komisija se je tudi odločila, da bo podelila nagrade ob kakšni večji svečanosti, torej javno, kjer naj bi bili navzoči vsi nagrajenci.

KONCEPT POSLOVNE POLITIKE TGA KIDRIČEVO

Na nedavni seji delavskega sveta TGA v Kidričevem so pozdravili novega generalnega direktorja, dipl. ekonomista Milana Krajnika, od katerega kolektiv mnogo pričakuje. Novi generalni direktor se je kolektivu zahvalil za zaupanje, ki mu je bilo izkazano z izvolitvijo, takoj za tem pa je razložil svoj koncept ukrepov in poslovne politike, ki bi jo bilo treba uresničiti, da bi podjetje tudi v bodoče ekonomično poslovalo. Razumljivo je, da so vsi prisotni člani delavskega sveta z dolgim aplavzom izrazili svoje soglasje s podanim konceptom poslovne politike. Akcijski program, sistemizacija vodilnih delovnih mest ter program štipendiranja so zelo obširni. Akcijski program obsega nekaj poglavij s številnimi točkami. Ker so bili letoš doseženi občutno slabši rezultati, kot je bilo predvideno z letnim programom, tako po količini kot po porabi surovin, je tudi v tej smeri nujno potrebno izvesti še nekaj ukrepov.

Proizvodni rezultati prvih osmih mesecev v proizvodnji glinice in aluminija so bili posredovani članom delovne skupnosti. Ker je bilo precej odstopanj v nekaterih obratih, je bilo treba nakazati smerice navodila, kontrolirati izvajanje obratnih navodil, upoštevati rezultate laboratorijskih analiz ter merilnih instrumentov in končno tudi ukrepati za odstranitev odstopov od postavljenih vrednosti proizvodnih parametrov. Je še mnogo drugih problemov pri

odstopanjih, ki pa bodo rešeni v bližnji prihodnosti. To je namreč nujno, če je namen nadalje posloovati v mejah rentabilnosti.

Delovna skupnost tovarne se vsekakor zaveda velikih nalog in odgovornosti, ki so pred njo in da je treba po predlogih generalnega direktorja zastaviti vse sile za uresničitev postavljenih nalog v proizvodnji, katerih realizacija edina zagotavlja uspešnost poslovanja. MF

M. F.

ŠE O ELEKTRIKI V APAČAH

Naši bralci se gotovo še spominjajo sestavkov v našem listu o problemu električne napetosti oziroma transformatorske postaje v Apačah na Dravskem polju. Po 15 ali 16 letih je omrežje dotrajalo in je mnogo preobremenjeno, sedaj pa se pojavlja vprašanje, kdo naj financira materialne pogoje za ustrezen električni tok v kraju.

2. oktobra t. l. je bil zbor občanov, ki so kritično ocenili ta problem pa tudi nekatere druge. Elektro-Maribor, enoti Ptuj so poslali izvleček zapisnika s tega zbora, ki se je nanašal predvsem na gradnjo nove transformatorske postaje v Apačah, kar se vleče že dve leti. 16. oktobra pa je prešla vaška skupnost odgovor Elektro Maribor, enote Ptuj, ki je po mnenju krajanov nerazumljiv in celo obsojanja vreden. Iz njega je namreč razvidno, da so bila sredstva za gradnjo TP v Apačah zagotovljena že leta 1970, vendar dela niso bila končana, letošnje leto pa je prineslo podražitve, ki bi jih naj sedaj plačali — vaščani. MF

Apačani želijo tudi zvedeti imena tistih, ki so (po trditvah EM — enote Ptuj) delali težave pri postavljanju drogov za omrežje. Glede očitkov v odgovoru v zvezi z materialom, češ da ga je zmanjkalo, pa se ne bi smeli čuditi. Izvajalec je hranil potreben material v baraki, v katero ni bilo vplomljeno. Če pa je zmanjkalo kaj materiala, ki je ležal nekje zunaj, tega Apačani niso krivi, ker hodijo mimo TP tudi drugi ljudje.

Vaščani tudi menijo, da bi izvajalci v času, ko so gradili TP, lahko postavili stanovanjski blok, ker so delali celo jesen in zimo in še letos pol leta. Zahteva EM — enote Ptuj, naj bi vaščani zbrali še 6000 din za dokončno dograditev in priklop, je za vaščane nesprejemljiva. Vaščani so tudi sklenili, da ne bodo plačali tokovine vse do priklopa nove TP. Za primer odnosa do njih so navedli podatek, da so novo TP v bližnji Lancovi vasi začeli graditi letos, pa je že priključena in to brez vsakega sofinanciranja vaščanov. MF

TEKMOVANJE OB TOVARNIŠKEM PRAZNIKU

Komisija za šport in rekreacijo pri tovarniškem odboru sindikata je organizirala ob tovarniškem prazniku tekmovanje v raznih športnih panogah. Tako bi se naj v tem tekmovanju pomerile razne ekipe v namiznem tenisu, šahu, streljanju z zračno puško ter v spretnostni vožnji z avtomobilom. Tekmovanje v namiznem tenisu in v streljanju z zračno puško bi izvedli v soboto, 20. novembra 1971, ob 9. uri v avli osnovne šole Kidričevo in na strelišču ob športnem stadionu, medtem ko bi bilo tekmovanje v kegljanju že v petek, 19. novembra 1971 od 17. do 22. ure na kegljišču hotela Petovio v Ptuj, spretnostne vožnje z avtomobilom pa na dan proslave ob 11. uri dopoldne v naselju Kidričevo. Šahisti se še niso dogovorili za termin tekmovanja.

Prvoplasirani v vsaki panogi bodo dobili praktična spominska darila, najboljše uvrščene ekipe pa prehodne pokale. Podelitev nagrad bo na svečani proslavi ob tovarniškem prazniku v soboto, 20. novembra 1971, ob 19. uri v dvorani TGA Kidričevo. Prireditelj tekmovanja in organizatorji tovarniškega praznika TGA vljudno vabijo vse člane delovne skupnosti ter njihove družinske člane, da se proslave polnoštevilno udeležijo, vabljeni pa so tudi drugi občani.

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

 VELEBLAGOVNICI
IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO
PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din
DOBITE KUPON
NAGRADE :

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE itd.

ZATO sledite

VEDNO IN POVSOD

 TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELE

Razprava o otroškem varstvu

Člani sveta za kulturo, prosvetno in telesno kulturo pri skupščini občine Slovenska Bistrica so na zadnji seji razpravljali o otroškem varstvu, sprejeli pa so tudi plan kulturne skupnosti Slov. Bistrica.

Ob razpravi o otroškem varstvu so udeleženci razpolagali s skrbno pripravljeno analizo trenutnega stanja in bodočih potreb. Osnutek petletnega načrta je pojasnjevala Marica Gođec, predsednica sekcije za otroško varstvo pri TIS.

Iz programa je moč razbrati, da so trenutno največje potrebe po otroškem varstvu na

Pragerskem, v Oplotnici in v Makolah. Ze prihodnje leto bodo pričeli z gradnjo montažnih vrtec na Pragerskem in v Oplotnici, potem pa bodo reševali problem Makol. Po načrtu naj bi v petletnem obdobju občutno izboljšali tudi varstvo šolskih otrok, malice in kosila. Člani sveta so precej govorili tudi o letovanju otrok. Pred leti je obstajal načrt, da bi ob morju dobili zemljišče, kjer bi lahko zgradili mladinsko letovišče, vendar je načrt zavoljo ne prevelike zainteresiranosti odpadel. Tako bodo Bistričani še na-

prej odvisni od povezovanja z Mariborčani ali pa z obmorskimi šolami. Društvo prijateljev mladine bo moralo v prihodnosti igrati vidnejšo vlogo in pripravljati letovanja precej pred poletnimi meseci.

Predsednik izvršnega odbora kulturne skupnosti Miljutin Arko je člane sveta seznanil s programom dela kulturnih dejavnosti. Za kulturno delo bo odslej namenjeno veliko več sredstev in pričakovati je, da se bo to občutno poznalo tudi pri dejavnosti društev in sekcij.

Dogovorili so se tudi, da bodo predlagali odbornikom skupščine občine, naj čimprej sprejmejo odlok o ustanovitvi enotnega sklada za stipendiranje. -d

SKORAJ ZAMRLA SINDIKALNA DEJAVNOST V KIDRIČEVEM

Pred kratkim so bili v osnovnih organizacijah sindikata TGA sestanki vodstev. Namen posvetovanj je bil ugotoviti, zakaj je zamrlo delo v osnovnih organizacijah sindikata, oziroma zakaj so celo člani izvršnega odbora tovarniškega sindikata postali pasivni. Razumljivo je, da je bilo to stanje zaskrbljujoče, predvsem zato, ker je pred kolektivom nekaj precej pomembnih nalog, pri katerih realizaciji bodo morali sodelovati vsi člani kolektiva.

Vsekakor je treba upoštevati, da aktivnost posameznih članov glede na spremenjene pogoje v poslovanju ni mogla biti takšna, kot bi si jo kdo zamislil. Nekateri pa so tudi v novih pogojih že mislili, da je njihova aktivnost nepotrebna. Vendar je bila zmeta prav v tem. Sedaj pa že lahko upamo, da bo aktivnost sindikalne organizacije v TGA boljša, ker se je začelo v nekaterih OOS že živahnejše delo. EM

TO SI VELJA ZAPOMNITI

V nedeljo, 14. novembra, okrog osme ure so našli ob železniški progi v bližini železniškega prehoda v Podvincih 56-letnega Hermana Grabera iz Huma 3 pri Ormožu, delavca JZ Ptuj. Pri poznejših raziskavah je bilo ugotovljeno, da je Graber bil hudo telesno poškodovan in da je padel iz potniškega vlaka dan poprej, ko se je peljal z dela. Poškodovancu je bilo odvzeta kri zaradi preiskave, ki je še vedno v teku.

Opozarjamo potnike, ki se vozijo z vlakom, da se ne naslanjajo na slabo zaprta vrata vagonov, ker sicer lahko pride do najhujšega. Sklepamo lahko, da je tudi Graber bil naslonjen na vrata, ta pa so se zaradi tresenja odprla. -FK-

EKONOMSKA PROPAGANDA NI RAZSIPAVANJE DENARJA

V splošnem iskanju povsod manjkajočih finančnih sredstev je prišel med drugim na dan tudi predlog zveznega sekretariata za finance, da bi reprezentanca izenačila s propagando. Se več — po novem zakonu naj bi stroški propagande vsakega podjetja bremenili njegov dohodek.

Prav gotovo hoče pobudnik tega rigoroznega predloga, SR Srbija, omejiti nepotrebno zapravljane denarja. Toda, ali je propaganda, ki pripomore k boljši prodaji, razsipavanje?

Nepoučeni potrošnik bi morda nov ukrep pozdravil, češ da odslej v cenah artikla ne bo plačal deleža za reklamo. Takšno mišljenje pa je bumerang. Če propagande ni — prodaja pade. In tisti potrošnik, ki je obenem proizvajalec, bo to krepko občutil ob manjšem dohodku podjetja, v katerem je zaposlen.

Kaže, da je na pomolu naprednejši predlog. Namisto, da bi udaril po tistih, iz sredstev reprezentance celo propagande ustvarja priložnosti za osebna bogatstva ali jih kakorkoli nenamerno trošijo — bo prizadel tiste, ki doslej tega niso razrabljali.

O novem, pravijo absurdnem predlogu, so razpravljali ekonomski propagandisti goslarje, zbrani na svetovnem četrem mednarodnem zboru «+ + 1», v Opatiji. Organizator, Privredna propaganda (jugoslovanski časopis za spodbujanje propagande in publiciteto) je v ta namen 4 strokovnimi predavanji osvetil ves dan razpravi na temo: KAJ BI MORALI STROKOVNICI ZA NADALJNJI RAZVOJ GOSPODARSKE PROPAGANDE V JUGOSLAVIJI? S. Fušenja

Bratstvo in prijateljstvo občin Slovenska Bistrica in Svetozarevo

Bistriška občina že dlje časa prijateljsko sodeluje z občino Svetozarevo. Nedavno je bila v Srbiji delegacija, ki se je udeležila praznovanja občinskega praznika. Na naši fotografiji so od leve proti desni: Mišo Špindler, predsednik upravnega odbora tovarne Impol, Jože Težak, podpredsednik občinske konference SZDL, Oto Nekrep, sekretar občinske konference SZDL, Petar Gračanin-Perica, narod-

ni heroj in generalmajor JLA, in Petar Stefanovič, predsednik SO Svetozarevo.

Tudi srbski prijatelji so že obiskali Slovensko Bistrico, pričakovati pa je, da se bodo Bistričani in Svetozarevčani spet kmalu srečali. Svetozarevo bo prihodnji teden obiskala tudi skupina ravnateljev osnovnih šol bistriške občine, ki bo na strokovnem potovanju po Jugoslaviji. -d

PRAZNIK TGA KIDRIČEVO

Delovni kolektiv TGA v Kidričevem se tudi letos pripravila na proslavo svojega tovarniškega praznika, 21. novembra, ko je pred 17. leti pričela delovati tovarna glinice in aluminija v Strnišču pri Ptuj. V teh 17. letih se je mnogo spremenilo, saj tovarna glinice in aluminija dobi vedno večjo konkurenco na domačem trgu, ker bodo v kratkem že pričeli obratovati mnogo večji giganti aluminijske industrije kot je sedaj v Kidričevem. Odbor za družbeni standard je že sprejel program proslave, ki se bo pričela v petek, 19. novembra, ko bo generalni direktor sprejel člane kolektiva, ki so dali ko-

žo za svoje ponesrečene tovariše, ki so žal pozneje podlegli poškodbam. To bo nedvomno lep uvod v praznovanje, ki se bo nadaljevalo v soboto, 20. novembra 1971, ob 19. uri v prostorih velike dvorane TGA v naselju. Na tej proslavi bodo sodelovali TVD Partizan Kidričevo, otroci osnovne šole iz Kidričevega, pevski zbor DPD Svobode iz Kidričevega, folklorno društvo iz Cirkovec ter pevski zbor iz Majšperka. Slavnostni govornik bo predsednik delavskega sveta Ivan Beras. Tovarniški odbor sindikata pa bo za vse upokojece priredil zakusko ter prijateljsko srečanje vseh nekdanjih članov delovne skupnosti.

M. F.

Nadomestne volitve v gospodarski zbor skupščine SRS v bistriški občini

Prejšnji petek je bila v Slovenski Bistrici volilna konferenca za nadomestne volitve v gospodarski zbor slovenske skupščine. Kot je znano je republiški poslanec Drago Pere iz Slovenskih Konjic odstopil, zato morajo Bistričani in Konjičani izvoliti novega poslanca.

V uvodnih besedah je predsednik občinske konference SZDL Slovenska Bistrica Avgust Vidmar spregovoril o predvolilni dejavnosti. Zvedeli smo, da so v Slovenskih Konjicah evidentirali več kandidatov, in sicer Mimirja Deleviča, Franja Dobnika, Matveža Lubeja, Mileno Novak, Marijana Osoleta in Štefana Vido. Delegati na konferenci v Slovenski Bistrici pa so s tajnim glasovanjem odločali o dveh kandidatih: na lističih sta bili imeni Mimirja Deleviča in Štefana Vido. Oba sta prejela potrebno večino in bodo odborniki skupščin občin z elektorji 28. novembra glasovali za novega poslanca.

Mimir Delevič se je rodil 1916. leta in ima vojno akademijo bivše vojske. Od leta 1954 je zaposlen v lesno-industrijskem podjetju »Konjice«. V tem času je bil računovodja, zadnja štiri leta pa je direktor podjetja. Ima priznano dobo udeležena NOV od 10. IV. 1941. Trenutno je član predsedstva v skupščini gospodarske zbornice SRS, predsednik sklada za družbeni standard občinske skupščine Slovenske Konjice ter član upravnega odbora poslovnega združenja »Les«. Za dosedanje zasluge je bil odlikovan z ordenom zasluge za narod II.

reda ter ordenom dela z tim vencem.

Štefan Vido se je rodil 1939 v Trimlinih pri Lendavi, kjer je končal osnovno in Gimnazijo je obiskoval v Murski Soboti, študij pa je daljeval na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — delek za kemijo. Diplomirani leta 1963. Od tega leta je zaposlen v kombinatu »Munus« v Slovenskih Konjicah, kjer je sedaj v. d. vodja vojne službe.

V ZKS je bil sprejet leta 1965, v podjetju pa je bil leti sekretar osnovne organizacije ter član komisije ekonomska vprašanja pri občinskem komiteju ZK. D. mandatni dobi je bil član upravnega odbora podjetja član republiškega odbora sindikata industrije in rudarstva Slovenije, sveta za tekstil in usnjarsko industrijo in član centralnega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije.

Ze drugo mandatno obdobje uspešno deluje v občinski sindikalnem svetu Slovenske Konjice, kjer opravlja funkcijo podpredsednika in hkrati tudi predsednik komisije za gospodarstvo in sat upravljanje.

Milanček nadleguje svamamico z raznimi vprašanji: »Mamica, od kod je prišla naša Binčica?«
»Našla sem ga med ravnarji.«
»Pa Nina?«
»Njo je štokrlija prinesel.«
»In jaz?«
»Tebe smo pa v trgovini kupili.«
Milanček zmaje z glavom vzdihne:
»No, lepa družina!«

Mrad na Pobrežju e ni prenehal

nedeljo je bilo sredi va-pobrežja pri Vidmu pro- zborovanje, ki so ga nizirali kmetje in drugi, živijo v tej vasi, ki šteje aj nad 160 hišnih številk skozi katero teče Studenč- a. Tega zborovanja se je zležila skoraj vsa vas. Tja prišli s številnimi transpa- ti, na katerih so bila iz- ana protestna gesla oziroma ravlične zahteve o nujni u- fitvi kanalizacije s farme konov v Turnišču. Na eni ned teh parol smo lahko ebrali: »Nismo manj vredni avinj,« na drugi zopet: »Zi- no v smrdljivem okolju.« v Studenčnico je kmetijski mbinat Ptuj že pred leti eljal kanalizacijo s farme konov, kjer letno zredijo za trebe tržišča kakih 50.000 ašičev. Projektant pa ni edvideval dovolj natančno, liko se bo zbralo odpadkov i svinj, o čemer je bilo go- rava tudi na protestnem zbo- rovanju in posledica tega je, a je danes Studenčnica one- azena z odpadki s farme be- konov, ker ima potok preslab k vode.

Na to so vaščani Pobrežja e neštokrat javno opozar- ali na zborih volivcev, pisali protestne resolucije ter pri- tožnje opozarjali na to po- manjkljivost, vendar je do se- dej vse ostalo samo pri obljub- ah, da bo vodstvo kombinata odpravilo to pomankljivost. O vodnem režimu je obširneje govoril Boško Varnica, odbor- nik iz Vidma, ki je med dru- gim dejal: »Upoštevajoč izre- den pomen vode kot ene naj- pomembnejših dobrin za po- trebe prebivalstva, so zvezni in republiški organi sprejeli številne predpise, s katerimi je ureja vodni režim. Osnovni zakon o vodah govori tudi o službah, katerih dolžnost je, da skrbijo za to, da ne pride- jo v vodo snovi, ki bi jo čez- merno onesažile in so za kr- mitelje teh predpisov določe- ne stroge kazni. V primeru Studenčnice pa še ni bil nihče klican na odgovornost, naj- manj pa tisti, ki so posredno ali neposredno odgovorni, da je vse od leta 1964, ko so iz- ročili v obratovanje farmo bekonov v Turnišču, postalo življenje ob Studenčnici, le- ta teče skozi vasi Pobrežje, Stur- novce in se pri Vidmu izliva v Dravinjo, že skoraj nevzdr- ano, zlasti v poletnih mese- cih...«

Vaščani Pobrežja so izvolili 13-članski iniciativni odbor, ki ga vodi Franc Pelc, ki ima nalogo doseči, da bo vodstvo kombinata naposled in v naj- krajšem možnem času svojo obljubo izpolnilo ter kanaliza- cijo s farme bekonov speljalo v Dravo, ki ima dovolj mo- čan tok, da bo lahko sproti odplakovala nesnago, ki se se- danj ustavlja v Studenčnici ter

zasmraja okolico. Izplake s farme bekonov se stekajo ce- lo v vaške vodnjake.

Na vabilo vaščanov sta se zborovanja udeležila tudi An- ton Zagar, podpredsednik ob- čine Ptuj in Zdravko Turnšek, predsednik občinske konferen- ce SZDL, ki sta obljubila, da bosta ukrenila vse potrebno, da bo kombinat v Ptujtu to po- manjkljivost končno odpravil.

Vaščani Pobrežja so bili ne- voljni, ker se od vodstva kombi- natina tega zborovanja ni nih-

če udeležil, čeprav so bili vab- ljeni. Na zborovanje je pri- šel zastopnik farme bekonov Vlado Robar, ki je med dru- gim povedal, da so načrti za preusmeritev kanalizacije na- rejeni in da bo vodstvo kombi- natina še tekom naslednjih dni podpisalo s enim izmed ptujskih delovnih organizacij pogodbo o gradnji kanalizaci- je s farme bekonov v strugo Drave, kar vaščani najodloč- nejše zahtevajo.

F. H.

Vprege v temi brez luči na cesti

Krajši dnevi in zgodnji ve- černi mrak, še zlasti, če je nebo oblačno, preseneči mar- sikatega voznika vprežnega vozila, da ne more priti pravo- časno domov pri belem dne- vu. Pot s polja ali gozdov mar- sikje vodi po zelo prometni cesti. To še zlasti velja za ce- ste med Mariborom in Ptujem ter v smeri proti Ormožu in Borlu, pa tudi drugih sicer manj prometnih cestah, po ka- terih pa se prevaža iz dneva v dan več motornih vozil. Pri tem mislimo tudi na mopede. Tako se pojavi vprežno vozi- lo z voznikom sredi hitrega prometa v obeh smereh in po- sledice so marsikje tragične.

Številne prometne nezgode namreč skoraj vsak dan opo- zarjajo na to grobo prometno malomarnost in brezbržnost voznikov vpreg, bodisi konj- skih ali volovskih, marsikje pa tudi kravjih. Na poljih je še sedaj toliko opravil pa tudi v gozdovih, ko si ljudje priprav- ljajo steljo pa tudi kurjavo in domov se odpravijo šele, ko jih k temu prisili tema.

Vozniki vpreg morda misli- jo, da s svetilko tako in tako nič ne izboljšajo vidljivosti na cesti. Toda stvar ni v tem! Ve- deti je namreč treba, da je vprežni voz najbolj počasno vozilo in zato ga prehitvajo vsi, tudi kolesarji. Zamislimo si samo, kako naj vozniki mo- tornih vozil odkrivajo v temi pred seboj vprežni voz, ki je zavil v temo, še zlasti, če mo- rajo voziti s kratkimi lučmi in zato opazijo vprežno vozilo navadno šele tedaj, ko je že prepozno za pravočasno zavir- ranje in nesreča je tu. Cesta zahteva svoj po navadi krvni davek, da o materialni škodi niti ne govorimo.

Odveč je sicer omenjati to, kakšno svetlobno opremo vpreg določajo cestnoprometni predpisi. To je skoraj sleherni- nemu vozniku vprege jasno. Vprežno vozilo bi ob zmanjša-

ni vidljivosti na svoji levi strani moralo imeti dve luči in sicer na sprednji strani be- lo, na zadnji rdečo luč, ki mo- rata biti vidljivi za druge u- deležence v prometu, ki so pred vprežnim vozilom kot be- la luč, za udeležence v pro- metu za njim pa se vidi kot rdeča luč. Te luči morajo biti vidne v obeh smereh v razda- lji najmanj 150 metrov.

Prav tako mora imeti vprež- no vozilo pritrjeno na zadnji strani tudi dve rdeči odbojni stekli, katadlopta rdeče bar- ve, ki morata biti ponoči pri dolgi osvetlitvi od motornega vozila, ki se približuje vpre- gi, vidna z razdalje najmanj 100 m. Učinkovita odsevana po- vršina tega odbojnega stekla mora meriti najmanj 20 kva- dratnih centimetrov.

Le tako opremljeno vprež- no vozilo je lahko v nočnem času na cesti, seveda če pred- pisi na posameznih odsekih cest ne govorijo drugače. Mar- sikje je namreč v nočnem ča- su prepovedano voziti z vprež- no živino na cesti. Na to nas opozarjajo prometni znaki. Predpisom smo tako zadostili ter se hkrati tudi zavarovali pred nezgodo ter njenimi ne- prijetnimi posledicami, ki so včasih zelo daljnosežne. Na- spleh pa je najbolje, da ko se zmračí, z vprego ne gremo na prometno cesto.

F. H.

Uspešno delo kluba OZN

v šolskem centru J. Lacka v Ptujtu

Ko smo v prejšnji številki poročali o nedavni mladinski konferenci v šolskem centru za gospodarstvo in upravo J. Lacka v Ptujtu, smo omenili, da je med aktivnimi krožki tudi klub OZN, ki ga že 2 leti uspešno vodi predsednica Ma- rija Zmavc. Ker je morala že na konferenci obširno poročati o delu kluba, smo jo tudi mi zaprosili, da nam zaupa ne- kaj zanimivosti o delu, uspe- hih in načrtih za bodoče. Po- vedala nam je mnogo in naj- važnejše stvari smo si zapisali in vam jih danes posreduje- mo.

»Klub OZN deluje že precej let in dosega pri svojem delu lepe uspehe. V začetku je bilo dijake težko privabiti k sode- lovanju, ker niso znali pravil- no vrednotiti dela te pomemb- ne organizacije, brez katere si danes težko zamišljamo med- narodno življenje. Da bi dija- ke pritegnili in vzbudili pri njih zanimanje za delo, smo pripravili razstavo fotografij, ki so prikazovale današnji polo- žaj v svetu; z referati, ki smo jih imeli v razredih, pa smo poudarili vlogo OZN v današnjem svetu.

V šolskem letu 1970-71 je bi- lo včlanjenih 28 dijakov, ki so na rednih 14-dnevnih sestankih na ambadorski način poročali o tekočih političnih, kulturnih in drugih aktualnih dogodkih, ki se nanašajo na svetovni mir in na enakopravnost med narodi.

Ob dnevu človeških pravic smo spet organizirali razstavo, v razredih pa smo prebirali Deklaracijo človeških pravic. S pomočjo občinskega komite- ja klubov OZN smo pripravili dvoje predavanj tujih študen- tov, ki študirajo v Ljubljani. Meseca aprila je bilo prvo predavanje študenta Samir A- marina iz Jordanije. (O tem smo obširneje poročali v eni izmed aprilskih številki op. p.) Drugo predavanje je bilo prav tako aprila, teden dni za prv- im, izvajal pa ga je pakistan- ski študent Mansor Ali, ki študira v Ljubljani na elek- trotehnični fakulteti. Iz nje- govih besed smo izvedeli mno- go novega o Pakistanu, pred- vaval pa nam je tudi 2 filma, na katerih smo videli to, kar

se z besedami ne da povedati.

Letos smo prešli na nov si- stem vodenja sestankov, ki se od prejšnjega razlikuje v to- liko, da vodi sedaj sestanek vedno drug član kluba in ne več predsednik, kot doslej. Tako pride vsaj enkrat vsak na vrsto, da samostojno vodi sestanek. S tem si člani pridobijo določene sposobnosti, ki jim bodo koristile drugo le- to, saj bomo mi starejši — kot maturanti zapustili šolo in bodo morali delo prevzeti mlajši.

Na sestankih si pomagamo s filmi, ki jih dobimo pri OK OZN Ptuj. Delo je tako lažje in zanimivejše.

O delu kluba doslej smo zve- deli precej, zato nas je zani- malo še, kakšne načrte so si člani začrtali za v bodoče. Zvedeli smo to:

»Že v letu 1970 smo si pri- zadevali navezati stike z dru- gim klubi, vendar smo uspe- li šele letos, ko smo ob kon- cu šolskega leta pritegnili k sodelovanju klub OZN pri šol- skem centru za kovinsko stro- ko. Želeli pa bi se povezati z dijaki gimnazije D. Kvedra, kjer tudi aktivno delajo na tem področju. V načrtu pa imamo tudi za letos vsaj dvo- je podobnih predavanj, kot smo jih pripravili lansko leto, vendar kaj podrobnejšega o tem še ni znano.

Pri delu nam je največ po- magal naš mentor, prof. Jože Stropnik. Prav njemu, ki je vedno našel čas za sestanke, se moramo zahvaliti, da je na- še delo rodilo sadove. Upamo, da bo tudi v prihodnje imel razumevanje do nas mladih in nam bo z nasveti pomagal re- šiti probleme, ki se bodo mor- da pojavili.

Tako torej delajo člani kluba OZN. Pri delu se srečuje- jo z mnogimi ovirami, vendar ne klonejo in grejo vztrajno naprej, pod strokovnim vodstvom tov. ravnatelja. Pri delu, ki zahteva dobro poznavan- je političnih problemov in precejšnjo mero razgledanosti, jim želimo mnogo uspehov in pa, da se jim uresniči želja, najti skupen jezik z dijaki na gimnaziji.

S. S.

KAŠA DLSMA

Slovo od mame

Nekega zimskega dne se je morala moja mama posloviti od mene in od moje oskrbnice. Bila sem žalostna. Ko se je odpeljala, sem ji še poma- hala, potem pa je ni bilo več.

Pri oskrbnici mi je dobro in me imajo radi. Včasih me ma- ma pride obiskat in mi pri- nese mnogo slaščic.

Takrat sem vesela, a kaj, ko ti dnevi tako hitro minejo. Tudi jaz njo obiščem v počit-

nicah in je tega zelo vesela. Pomagam ji pri lažjih opravi- lih.

Zadnjič sem bila pri njej pred začetkom šolskega leta. Kmalu sem morala zopet odi- ti. Za dan mrtvih je prišla mama domov, a je zopet od- šla in je spet dolgo ne bo.

Tako poteka moje življenje.

Lidija Štuhec, 6. razred,

Tomaž pri Ormožu

ŠE EN VISOK JUBILEJ

Minulo soboto sta na bistriškem matičnem uradu Leopold Jezernik in Barbara še enkrat sklenila zakonsko zvešto. Predsednik SO Mico Kolenko je tako »potrdil« njunih petdeset let skupnega življenja.

Vsa ta leta sta Leopold in Barbara preživela v Slovenski Bistrici in prav gotovo sodita k najstarejšim občanom. Obiskali smo ju, ko se je »zlata mrzlica« že polegla. Menda ni Bistričana, ki bi kdaj imel opravka s »pokojno« železnico, da ne bi poznal Poldeta. Dva- inštirideset let je preživel med Slovensko Bistrico in Črešnjevcem, »skočil« kdaj pa kdaj tudi kam dlje, pa se spet vrnil in kuril domačo lokomotivo. Prav dobro se spominja, kako so kmečki fantje zabljal prve pragove in kako

veselo je vlak prvič pripeljal v Slovensko Bistrico. Potem je na tej progi preživel obe vojni, petdesetega leta pa jo je mahnil v zaslužen pokoj. Pa je zamrl tudi pisk bistriške lokomotive in progo so uknili, tisto progo, po kateri je štiri desetletja vozil kot kurjač, včasih strojevodja — all pa celo vlakovodja.

»Zlata« nevesta je bila razigrane volje. Povedala nam je, da sta hčerka in sin pripravila praznovanje v tajnosti, seveda pa so imele prste vmes tudi vnukinje. Kmalu bo praznovala enainšedeseti rojstni dan, mimogrede povedano, mož si je nadel že osmi križ, takrat pa se bodo spet zbrali. Ko pa bo prišlo bisereno slavje, bodo zraven tudi pravnučki, tako nam je Barbara vsaj zagotovila. —d

Na matičnem uradu

Drobne zanimivosti

Alkohol poškoduje hromozome

Od vse škode, ki jo povzroča alkohol, je najhujša brez dvoma tista, o kateri poroča ameriški biolog Toerock, profesor na univerzi v Pennsilvaniji. Alkohol — pravi — resno kvari hromozome. Te drobne palčke v obliki črke X, nosilec dednih lastnosti, ki se prenašajo iz roda v rod, se ne morejo upirati škodljivim vplivom alkohola. S tem pojasnjuje dedne nedostatke otrok kroničnih alkoholikov.

Nevarno cepivo

Kanaški imunologi so sporočili, da bo po vsej verjetnosti v kratkem prenehalo cepljenje odraslih oseb, posebno nosečnic proti rdečkam. Najnovejši rezultati so pokazali, da je sedanje cepivo proti tej bolezni zelo nevarno še nerojenim otrokom.

Nosečnice, varujte se gripe!

Gripa za nosečnice ni tako nevarna, kot to navadno mislimo, pravi finski zdravnik dr. Hakosalo. Posebno je nevarna v prvih treh mesecih, ker lahko povzroči deformacije v živčnem sistemu in v krvnem obtoku še nerojenega otroka. Hakosalo je prišel do

teh ugotovitev, potem ko je pregledal 3300 otrok, rojenih po veliki epidemiji gripe v letu 1958.

Tableta Miru

Predsednik ameriškega združenja psihologov dr. Clark je obvestil javnost o nenavadnem apelu, ki ga je združenje naslovlilo na vse farmacevtske laboratorije na svetu. Tekst se glasi:

Vaši strokovnjaki proizvajajo zdravila, ki delujejo na možgane in zmanjšujejo negativne čustvene pojave, depresijo in jezo. Naj bi se pozabavali še z zdravili, ki bodo pospeševala izogibanje sporov in umirjala brežvitost ljudi. Takšno zdravilo bi bilo mogoče izdelati v nekaj letih, stroški pa bi bili mnogo manjši od tistih, ki so bili potrebni za človekov korak na Mesec ali za izdelavo atomske bombe. »Tableto miru« bi preizkusili, potem pa ponudili šefom držav in članom vlad vseh držav na svetu.

**TEDNIK,
vaš list**

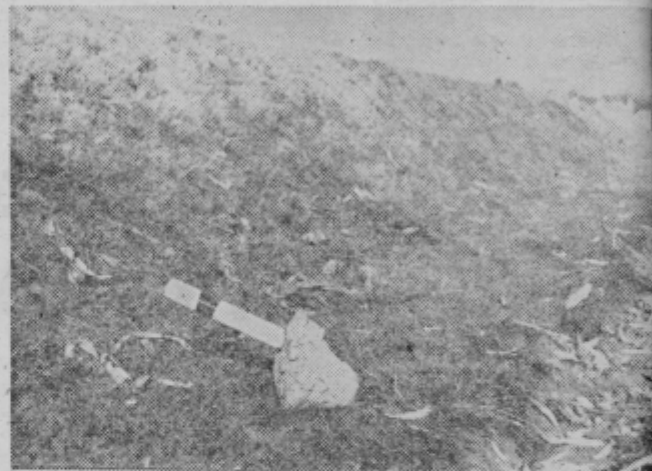
Tudi godbeni sekciji v Kidričevem manj sredstev

Ob letošnji delitvi sredstev za dotacije društvom in organizacijam je bilo s strani delovnega kolektiva TGA Kidričeveo prosilcem razdeljenih mnogo manj kot prejšnja leta, glede na težki položaj, v katerem se nahaja podjetje. O teh delitvah smo svoj čas že poročali, tako da je našim bralcem znana situacija, v kateri so se znašle mnoge organizacije. Kot je znano, je mnogo manj sredstev dobila tudi krajevna skupnost Kidričeveo, vendar pa je zato bilo za asfaltiranje cest v Kungoti ter za Njiverce namensko danih po 2 stara milijona vsaki vasi, kar je tudi bilo povsem na mestu in prav, kajti že večkrat smo omenili, da naj bo pomoči drugih deležen le tisti, ki je tudi sam pripravljen kaj žrtvovati. Med vsemi, ki so dobili za svoje potrebe v letošnjem letu manj sredstev je tudi godba na pihala pri osnovni organizaciji sindikata TGA. Le-tej je namreč od prvotno zaprosenih 128.242 din bilo dodeljenih najprej 50.000 din, pozneje še dodatnih 40.000, ker sicer ne bi bilo moč delati. Odbor za družbeni standard je prvič dodelil godbeni sekciji tako malo sredstev, da z njimi ni bilo sploh mogoče pričeti z normalnim delom, vendar se je

pozneje to uredilo, kajti tudi godbena sekcija je morala na intervencijo delavskega sveta zmanjšati svoj prvotni predračun od 128.242 din na 90.166 din. Delavski svet je tako v celoti pokrival zreducirane denarne potrebe godbene sekcije.

Kdo in zakaj?

To vprašanje lebdi na ustnicah udeležencev v prometu na cesti iz Ormoža proti Pavlov-

Takole je smernik »pristal« nekdo izruval.

cem. Ob tej cesti so bili postavljeni smerniki, ki označujejo rob ceste, oziroma na-

Bistričani so ne pričakovano osvojili točki ODLIČEN ZAČETEK IMPOLA

Dvorana Partizana v Slovenski Bistrici je bila v nedeljo prizorišče velikega uspeha judoistov Impola. V I. kolu zvezne lige sta gostovali ekipi Mladosti iz Zagreba in Slavije iz Novega Sada. Bistričani so startali veliko bolje, kot je bilo pričakovati in so premagali Slavijo 6:4, z ekipo državnih prvakov Mladostjo pa z istim rezultatom izgubili.

Najprej so si stali nasproti tekmovalci Impola in Mladosti. Zagrebčani so prišli v Slovensko Bistrico z jasnim namenom — osvojiti vse štiri možne točke. Vidmajer in Topolčnik sta povedala Impol v vodstvo 4:0, gledalci pa so ju bučno pozdravili. Žal v nadaljevanju judoisti Impola niso mogli obdržati vodstva, kajti reprezentanti in večkratni prvaki Jugoslavije Kraljevič, Zuvela in Krajnovič se niso dali presenetiti in so Zagrebčani ob koncu zaslužno zmagali.

V drugem srečanju se je Impol pomeril s Slavijo. Spet sta bila odlična Vidmajer in Topolčnik, izkazal pa se je tudi Štern, ki je prispeval odločilno zmago. Vidmajer je v izredno lepem boju premagal enega najboljših jugoslovanskih tekmovalcev lahke kategorije, Čihija. Stanko Topolčnik je to pot nastopil v posrednji kategoriji, njegov nasprotnik pa je bil večkratni reprezentant Savič. Topolčnik

je zmagal s sodniško odločitvijo in dosegel še en velik uspeh. V srednji kategoriji je nastopil mladinec Znidaršič, njegov nasprotnik pa je bil eden najboljših jugoslovanskih judoistov, Obadov, mladi Bistričan pa se mu ni mogel upirati. Odločilno zmago je v poltežki kategoriji dosegel Štern z zmago nad Kovačevićem, nosilcem bronaste kolajne z mladinskega prvenstva Evrope.

V zadnjem srečanju turnirja je Mladost premagala Slavijo z 8:2 in tako postala najbolj resen kandidat za osvovitev prvega mesta.

Na ostalih turnirjih so bili doseženi naslednji rezultati: Sarajevo: Olimpija — Bosna 8:2, Partizan — Olimpija 6:4, Partizan — Bosna 6:4.

Zagreb: Split — Student 4:6, Zagreb — Student 5:5 (zmaga Zagreba zaradi boljše razlike v teh točkah) in Split — Zagreb 6:4.

Lestvica zvezne lige po prvem kolu:

Mladost	2	0	14:	6	4
Partizan	2	0	12:	8	4
Olimpija	1	1	12:	8	2
Student	1	1	11:	9	2
Split	1	1	10:	10	2
Impol	1	1	10:	10	2
Zagreb	1	1	9:	11	2
Bosna	0	2	6:	14	0
Slavija	0	2	6:	14	0

pod nasipom potem, ko ga je nekdo izruval.

(Foto: F. K.)

sip. Te smernike postavljajo, da sofer točno ve tudi ponoči, kje je rob ceste. To je na primer zelo važno v temi in megli. Ob omenjeni cesti teh smernikov ni, ker jih je nekdo meni nič tebi poruval iz zemlje in jih »poslal« po nasipu. Tamkaj sedaj samevajo (kolikor jih niso postavili že nazaj na svoje mesto) in ne pomnijo ničesar.

Se sedaj ni jasno, kdo je to storil. Morda so to bili otroci. Morda! Morda si je ta »hobi« privoščil nekdo drug? Kdor koli je že to storil, naj ob pričujočem članku razmisli, ali stojijo ti smerniki ob cesti zato, da jih bo nekdo ruval, ali pa zaradi potrebe.

Kolesar ni pomagal

V nedeljo, 14. novembra, ob 19. uri se je pripetila prometna nesreča na cesti II/346 v Spodnji Hajdini med doslej neznanim kolesarjem in upokojenko Marijo Ovčar, ki je po cestišču šla peš. Poškodovanka stanuje v Spodnji Hajdini in je pri nesreči dobila lažje telesne poškodbe. Brezvestni kolesar pa po nesreči poškodovanki ni nudil potrebne pomoči in je s kraja nesreče pobegnil neznan kam. Za neznanim brezvestnežem poizvedujejo in prosijo, da vsi tisti, ki bi o njem karkoli vedeli, to takoj sporočijo najbližji enoti milice.

-FK-

anju Lazarju slovo

Lep uspeh Slovenke Marije

Gledalci severne Slovenije, ki lahko spremljamo program avstrijske televizije, smo v soboto, 13. novembra nestrno pričakovali začetek zahodnonemškega quiza, ki ga je vodil simpatični Hans Joachim Kulenkampf ali na kratko kar »KULI«. Zakaj neki, bo kdo vprašal. Tudi beograjska televizija prireja vsak teden quiz oddaje, pa ob televizorjih mnogokrat zaspimo, namesto, da bi stiskali pesti za nastopajoče tekmovalce.

Tokrat je bilo drugače, saj se je jugoslovanska tekmovalka potegovala za točke v oddaji »Dober večer, sosede«, ki jo vodi priljubljeni Kuli.

Malo pesimističnih pričakovanj smo sedli pred TV-ekrane, saj smo se bali, da bo tudi naša druga predstavica imela smolo, kot Bogdan Pogačnik, ki ga je sreča pustila na cedilu v prejšnji oddaji, ko so premlevali Francijo in Francoze. Vendar je bil strah odveč, saj se je Slovenka Marija Medvešek, po rodu Trboveljčanka, sicer pa študentka fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, odlično držala. Na vsa zastavljena vprašanja je pravilno odgovorila in le po zaslugi skromnosti ali pa morda tre-

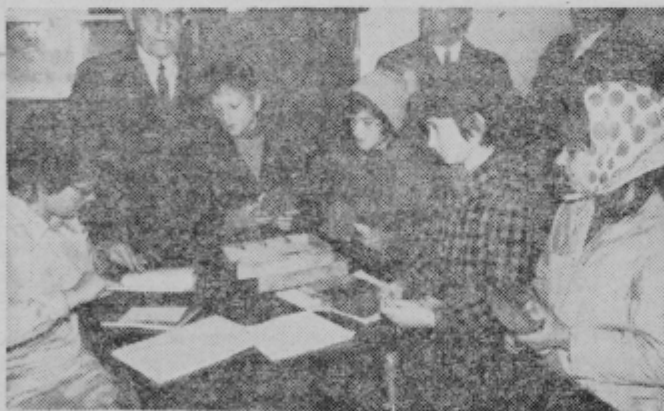
me, je pristala na drugem mestu, takoj za Švicarko Meyerjevo. Marija je torej odgovorila na vsa vprašanja in je moralno prav tako zmagovalka, čeprav se ni odločila odgovarjati za 10 točk, kot njena tekmica, ki ji je zmago prinesla le prednost v točkah.

Marija Medvešek je s svojo skromnostjo in simpatičnim nastopom odlično zastopala naše barve in si zasluži vse priznanje televizijskih gledalcev. Čeprav mlada, že zelo dobro govori nemško, pa tudi z uglajenim nastopom si je pridobila številne simpatije med tistimi, ki smo držali pesti za njo. Dokazala je, da tudi mladi lahko dosežemo mnogo, ne samo v domovini, ampak tudi izven naših meja.

Sedaj si lahko želimo le še to, da bi si tudi odgovorni na katerem izmed jugoslovanskih studijev ogledali kakšno tujo zabavno glasbeno oddajo in pa način kontaktiranja z gledalci, ki je vse prej kot branje teksta, kot je to v navadi pri nas. Morda bi lahko po receptu sosedov v naših studijih »skuhali« tudi kaj boljšega kot to, kar gledamo sedaj in ki nas v poznih večernih urah le prijetno uspava.

S. S.

BANKA TUDI NA PRAGERSKEM

Med prvimi obiskovalci so bili pionirji

Na Pragerskem so nedavno odprli 90. poslovno enoto Ljubljanske banke, ki je v svojem poslovanju vezana na podružnico Ljubljanske banke v Slovenski Bistrici. Direktorica bistriške banke Marica Godec

nam je povedala, da so že dlje časa načrtovali to poslovno enoto. Pragersko se nenehno razvija in gravitira na ta kraj že okoli 4000 prebivalcev.

Poslovne prostore imajo v zgradbi, kjer je tudi krajevni urad, poslovali pa bodo trikrat tedensko. Računajo, da bodo vzbudili precej zanimanja med varčevalci, odobrali bodo potrošniške kredite, opravljali menjalne posle, vodili pa bodo tudi dinarske žiro račune.

Z vodstvom opekarne so se dogovorili, da bo uslužbenec banke ob izplačilu obiskal to podjetje ter da bodo imeli delavci priložnost vložiti denar »na licu mesta«, pragerska banka pa bo poskrbela tudi za pionirsko varčevanje.

jem mnenju, če si se pripravil, da ti svetuje drugače človek, ki je pametnejši od tebe. Zlobneža pa ne poslušaj, ker ti lahko samo škoduje.

Če bi poslušal vsakogar, bi se vrtel okoli lastne osi in ne bi prišel ne na levo ne na desno, niti naprej niti nazaj. Vsem ljudem ne more nihče ustreči, zato delaj po svoji vesti.

Ne vztrajaj trmasto pri svo-

Priprave na praznovanje dneva JLA

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij in pripadniki vojašnice »Pohorskega bataljona« iz Slovenske Bistrice so se že pričeli pripravljati na praznovanje dneva JLA. Na skupnem sestanku so se dogovorili, da bodo starešine pripravile predavanje za šolarje, spregovorili pa bodo o letošnjih manevrih »Svoboda 71«.

Pionirji bodo tudi letos pisali spise na temo o JLA, naj-

boljše naloge pa bodo nagradili. Skupino pionirjev bo sprejel tudi komandant vojašnice podpolkovnik Vlakjo Pavlovič. V okviru praznovanja bo tudi pionirsko prvenstvo osnovnih šol v streljanju z zračno puško.

Letos so se odločili, da bodo pripadniki JLA obiskali vse osnovne šole, kjer bodo ob predavanjih učencem pokazali še nekatera orožja. -d

DRAVA—VELE-NJE 2:1

Za zaključek prvenstva še ena zmaga Drave in s tem odlična uvrstitev na četrtem mestu jesenskega prvenstva slovenske lige.

V meglenem jesenskem popoldnevu se je tokrat zbralo rekordno število gledalcev na stadionu Drave. Bili so pričča dveh različnih polčasov. V prvem delu kljub priložnostim Drava ni znala ukaniti odličnega vratarja Blaguša in so po prikazani igri gostje igrali poštvovalen in borben nogomet ter tako tudi dosegli vodstvo. Strelec je bil v 28. minuti Vizovišek.

V 37. minuti je sodnik po precej strogi presoji poslal vlačilnico igralca gostov Topčiča in domačina Lenartiča.

V nadaljevanju pa so domačini prikazali nogomet, kot ga igrajo v zadnjih tekmah, in to zelo uspešno, saj so se napadi vrstili prek hitrih kril in podaj v sredino, kar je pred vrati gostov ustvarjalo napete trenutke.

Toda odlični vratar Blaguš je moral v 60. minuti prvič pobrati žogo izza svojega hrbita.

Izenačil je Korenjak iz velike gneče.

Zmagoviti gol za Dravo pa je dosegel v 69. minuti Markovič z glavo. Se je bilo priložnosti za dosego vodstva, toda gostje se morajo zahvaliti svojemu vratarju, ki jih je rešil hujšega poraza.

Tekmo je vodil zelo dobro sodnik Grbec iz Ljubljane.

Drava je letošnjo sezono zelo uspešno končala. anc

GORIŠNICA

21. novembra francoski film ZLATA VDOVA.

LJUTOMER

19. in 21. novembra slovenski film RDEČE KLASJE; 20. in 21. novembra ameriški film OD KOD VONJ PO SMODNIKU? 24. novembra nemški film VRAG VZEMI PROFESORJE.

PTUJ

18. novembra nemški film POLNOČ NA REPERBANU; 19. novembra angleški film VIVA CANGACEIRO; 20. novembra angleški film ZA KRVIKE NI USMILJENJA; 21. novembra ameriški film DEVICA IN CIGAN; 23. novem-

bra ameriški film ALARM — SATELIT 02; 24. in 25. novembra italijanski film PANCHITO IZ ACAPULCA.

SLOVENSKA BISTRICA

18. novembra italijanski film Z ONE STRANI ZAKONA; 20. in 21. novembra italijanski film DEKLICA Z REVOLVERJEM; 24. in 25. novembra ameriški film PROPAD HIŠE USLER.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

21. novembra ameriški film DR. AYALI — STRAŠILO.

Tednik, vaš list

Upravni odbor gostinskega podjetja »Haloški biser — grad Borl«, Ptuj razpisuje prosto delovno mesto

poslovodje obrata »Mesnice«.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- VKV mesar
- najmanj 3 leta prakse

Osebnih dohodkov po pravilniku o OD.

Ponudbe s krajšim življenjepisom sprejema gostinsko podjetje »Haloški biser-grad Borl« Ptuj — oddelek za kadre.

Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

DOBRI NASVETI

»Sprejmi nasvete od vsakogar, toda sodbo obrdži zase,« pravi Shakespeare.

Človek mora ljudi poslušati, sam razmišljati in naposled sam odločiti.

Treba je precejšnje previdnosti, da se za mnenje ljudi ne odločiš ne prehitro in ne neprepzno.

Ne vztrajaj trmasto pri svo-

Nasvete veterinarjev je treba upoštevati

Pred nekaj dnevi se je v uredništvu Tednika oglasil Stanko Korže s Ptujске gore s prošnjo, da obvestimo javnost o nesreči, ki se mu je pripetila z njegovo telico in o delovanju in reakciji uslužbencev veterinarske postaje.

Ze 26. oktobra je Stanko Korže poklical na dom živinozdravnika iz Majšperka, ker se mu je zdelo, da se telica pripravljala na porod. Ta je tudi prišel in ugotovil, da še ni čas poroda in da mora Korže telico takoj odpeljati v ambulantno veterinarsko postajo, ker bo pri porodu nujno potrebna operacija. Stanko Korže pa tega ni storil, ker je mislil, da ima še čas. Šele v nedeljo, ko je bil že skrajni čas, je lastnik obvestil veterinarsko postajo o nujnem primeru. Na dom je prišel živinozdravnik Feguš, ki mu je dejal, da naj naslednje jutro pripelje telico v Ptuj, kar je Korže tudi storil. Vendar Korže tudi pravi, da ko je povedal dežurnemu, da je telico gledal že živinozdravnik iz Majšperka, mu je le-ta dejal, da bo operacija šele v torek, kar pa je bilo usodno, ker je telica že prej poginila. V torek je Korže moral samo še urediti zadeve okrog pokopa, kar ga je veljalo 150 dinarjev. Za prevoz telice v Ptuj pa je plačal 200 dinarjev.

Da pa bi videli obe plati medalje, smo o primeru vprašali tudi na veterinarski postaji v Ptuj, kjer smo se pogovarjali z veterinarjem Fegušem, ki nam je o zadevi povedal naslednje:

»Stanko Korže si bo moral krivdo naložiti na svoja ramena, ker ni poslušal veterinarja Pihlerja iz Majšperka, da naj telico že takoj v torek pripelje v Ptuj. Ko sem bil na domu pri njem, sem ga vprašal, zakaj se ni držal navodila, nakar se je pričel izgovarjati, češ da ni imel časa, ker hodi v službo in da ni imel to za potrebno, ker mu je Pihler dejal, da še ni čas poroda. Moramo povedati Stanku Koržetu, da ni bil nihče užaljen, ker je telico prej pregledal drugi veterinar, povem naj le, da je to tudi njegova dolžnost. Bili smo pa mogoče užaljeni, ker Korže ni upošteval nasveta, da mora takoj pripeljati telico v ambulantno in verjetno bi danes ne bilo tega. V ponedeljek je bil dan mrtvih in ob tem dnevu tudi veterinarji gredo na grobove svojcev.«

Težko je soditi, posebno pa še razsoditi in težko je nekemu naložiti krivdo. Vsekakor je treba upoštevati nasvete živinozdravnikov, da se ne bi dogajale podobne nesreče, kot je bila ta.

M. Novina

Zaščitimo koristne gozdne mravlje

Mravlje so koristne, ker se med drugim hranijo tudi z mesno hrano z žuželkami (z hrošči, kobilicami, metulji in njihovimi gosenicami, pajki itd.). Naseljujejo se v tako imenovanih kolonijah, katere lovno območje obsega tudi do 1 ha gozda. Množičnost mravelj oziroma njihovih kolonij pa ni odvisna samo od trenutno razpoložljive živalske hrane. Njihovo posebno razmerje z rastlinskimi ušmi jim omogoča, da prežive pomanjkanje živalske hrane, ki jo uspešno nadomestijo s sladkim izločkom ušic — medeno roso. Hranijo se tudi s semenjem, ki ga prenašajo in tako širi-

jo rastline.

Pri nas živi več vrst rdečih gozdnih mravelj, med njimi mala rdeča gozdna mravlja.

Kot vsa živa bitja imajo tudi mravlje svoje sovražnike. To so razne ptice, žuželke in sesalci. Nekateri od teh uničujejo mravlje tudi pozimi, zato je koristno, če jih primerno zaščitimo. Razmeroma preprosto, učinkovito in poceni lahko zavarujemo mravljišče pred razdiralno dejavnostjo ptic in sesalcev, če mravljišče v jeseni pokrijemo z golimi vejami smreke ali bora. Nižinski smrekovi ali borovi gozdovi so neprestano ogroženi od škodljivcev. Zato bi naj v njih načrtno naselili mravlje.

Mravlje so z republiškim zakonom o gozdovih (Ur. l. SRS, št. 30-309/65) zaščitene.

Pripravimo tla za pomladanske poljščine

November je čas, ko moramo pripraviti tla za pomladanske poljščine, če hočemo prihodnje leto imeti obilne pridelke.

Ob pripravi tal za pomladanske poljščine podorjite gnojila, bogata na fosforju in kaliju, kot npr. NPK 7,5:23:15 ali 9:18:18 ali 18:16:22. Del dušika iz teh gnojil bo porabljen za razvoj organskih snovi in poživitev mikrobioloških aktivnosti tal, drugi del pa bo porabljen za pomladansko prehrano rastlin.

Koristno gospodarjenje z gozdovi

Analiza realizacije programa srednjeročnega razvoja občine Ormož za obdobje 1966-70 nam pove tudi nekaj o gospodarjenju z gozdovi na območju občine.

Splošno stanje na področju gozdarstva je terjalo od upravjalcev mnogo pozornosti, da se je to družbeno bogastvo racionalno izkoriščalo. Novi gospodarski ukrepi so po letu 1965 pritegnili v nagel razvojni tok tudi gospodarjenje z gozdovi. Na ta način so hoteli doseči kvalitetne spremembe v izkoriščanju obstoječih gozdnih fondov, prav tako pa tudi povečanje gozdne proizvodnje z osnovanjem novih gozdnih površin ter z izpopolnjevanjem in z boljšo nego obstoječih gozdov.

Racionalnejše gospodarjenje se v obravnavanem obdobju kaže pri sečnji lesa, ki je bila dokaj usklajena s postavljenim planom ali pa je nekoliko nižja od predvidene. Takšno gospodarjenje pa lahko samo koristi splošnemu bogatenju naših gozdov. V navedenih letih je bila dana tudi večja skrb gojenju v obstoječih gozdovih, snovanju novih intenzivnih gozdnih površin in investicijam v obstoječe gozdove. V zadnjem petletnem obdobju je bilo za te namene vloženo 2.719.000,00 dinarjev, kar je sicer za 40 odstotkov manj od predvidenega, vendar še vedno za 114 odstotkov

Kljub nekoliko boljši skrbi še stanje v gozdarstvu ni zadovoljivo. Glede na to bo tudi v prihodnje potrebno na področju gospodarjenja z gozdovi izvajati čim več sanacijskih ukrepov, ki bodo pripomogli k dosledni realizaciji gozdno-gospodarskih načrtov.

Gozdovi na območju občine Ormož predstavljajo prav specifično obliko gospodarjenja. Načrt gospodarjenja z gozdovi, ki ga je izdelalo GG Maribor za ureditveno desetletje 1971-1980 obravnava ormoške gozdove v posebnem poglavju. To skupino gozdov sestavljajo zelo razdrobljeni zasebni gozdovi vseh mogočih prehodnih oblik, ki se imenuje »kmečki prebiralni gozd.« V preteklosti so imeli posestniki malo gozdov in velike potrebe, zato se je dogajalo, da so čezmerno in nestrokovno izkoriščali svoje gozdove. Odras takega gospodarjenja je cela vrsta pojavov: sestoji so predčasno pomlajeni, bujno se razvija panjevska podrast, podraslo drevje postopoma nadomešča glavni sestoj, redko drevje razvija močne krošnje in podobno. Tudi po uvedbi orga-

nizirane gozdarske službe se stanje ni dosti izboljšalo, nestrokovno delo pa smo često opravičevali s socialnimi moment. Revščina med malimi kmeti še danes odvrča gozdarje od izvajanja smeelijših ukrepov za izboljšanje gozdov.

Naloga gozdarjev, ki jim je družba naložila skrb in odgovornost za gospodarjenje z gozdovi je, sanirati obstoječe stanje. Vseh nalog ni mogoče opraviti takoj, kaže pa pričeti s tistimi, ki v danih pogojih najhitreje vodijo k uspehu. Prva skrb velja usmerjanju in izboljševanju strukture ter kvalitete lesne mase. Vse to pa mora pospešiti dvig osnovnih zalog. Nesmiselno je gomilati prirastek na kvalitetno neustrezni lesni masi. Prenehati je potrebno s prebiranjem že itak redkih sestojev in z ustreznim gospodarjenjem izboljšati sedanje stanje.

V zadnjih letih je opaziti, da mnogi posestniki zaradi splošnega napredka niso več v tolikšni meri navezani na trajne donose gozdov za lastne potrebe. Prav ti gozdovi lahko služijo za predvideno melioracijo. V teh gozdovih bomo v bodoče imeli opraviti z različnimi oblikami sečnje. Pri posestnikih, ki so še zaradi male posesti in slabega socialnega položaja trajno vezani na oskrbo z drvmi iz svojega gozda, bo potrebno s skrbnim odkazilom zadovoljiti njihove potrebe. Drugje pa, kjer so dani pogoji in tudi posestniki s tem soglašajo, bodo pričeli s posekom slabih sestojev in nastale praznine pogojdili z ustreznimi drevesnimi vrstami, predvsem z iglavci. Taki posestniki pa se bodo za čas rasti novega nasada posluževali drugih sestojev. Seveda sporazumno.

Nesreča kolesarja

Na Ljutomerski cesti v Ormožu se je pripetila prometna nesreča, ker kolesar ni nakazal spremembe smeri vožnje.

Kolesar Jože Kaček iz Ormoža se je peljal s kolesom po Ljutomerski cesti proti Ormožu. Pri odcepu ceste k kopalšču je nameraval zaviti proti domu. Medtem je z njim pripeljal kombi, ki ga je vozil Miroslav Ozmeč, zaposlen pri SKP Ormož. Ker Kaček ni nakazal spremembe smeri vožnje je prišlo do nesreče.

Kečka so z lažjimi poškodbami odpeljali v ptujsko bolnišnico, škode pa je za 160 dinarjev.

Izkoristite priložnost!

Od 9. novembra do 27. novembra 1971 vam nudimo pri gotovinskem nakupu nad 100 din 10 % popusta pri sledečem blagu:

- orodje, stroji in ležaji;
- okovje, vijačno blago in žičniki;
- kmetijsko orodje in pribor;
- posoda in gospodinjske potrebščine;
- vodoinštalacijski material in pribor za centralno kurjavo;
- določene vrste gradbenega materiala.

Za vso ostalo navedeno blago pa je popust 3 %.

Priporoča se

LJUBLJANA — JUGOSLAVIJA
metaalka

prodajno skladišče
PTUJ, Rogozniška cesta

Nova arhivska odkritja

Se vedno se primeri, da razna preurejanja in prezidavanja v starih hišah mesta Ptuja in tudi druge odkrijejo vesela presenečenja tudi za arhive, ki zbirajo in urejajo pisano zgodovinsko gradivo o naši bližnji in daljnji preteklosti.

Leta 1968 so v starinski hiši ob Dravi začeli s prezidavanjem in čiščenjem podrešja. Naleteli so na nekaj starih popisanih pergamentov in pečatov v okroglih lesenih škatlicah. Dijakinja ptujske gimnazije K. R. je o najdbi obvestila arhiv. Podrobne preiskave so ugotovile, da so ostanki pergamentnih listin in pečati delček nekdanjega arhiva ptujskega mlinarskega ceha. Hiša, v kateri so odkrili omenjene ostanke, je bila nekoč last mlinarja Kukovca, ki je z velikimi žrtvami vzdrževal zadnji mlin na Dravi pod nekdanjim dominikanskim samostanom še v prvih letih 20. stoletja. Od te najdbe so listine iz 18. stoletja, med njimi ena cesarice Marije Terezije iz leta 1745, nekateri pečati pa celo iz 16. stoletja.

V oktobru letošnjega leta so začeli s čiščenjem in z urejanjem prostorov v mestnem župnišču, v prostiji. Nekje v kletnih prostorih so našli na starinski zaboji. Bil je močno okovan in trdno zaklenjen. Ko so ga s silo odprli, se ni vsul iz njega zaklad rumenih zlatnikov, pač pa kup zaprašenih popisanih papirjev in nekaj plesnivih starinskih z roko pisanih knjig.

Z zgoraj navedenimi najdbami, čeprav niso na zunaj nič posebnega in dragocenega, se strokovno bavijo arhivi. Tak arhiv deluje tudi v Ptuj in ta je začel s strokovnim pregledom in urejanjem gornjega take slučajnega odkritega arhivskega »zaklada«.

Pravi biser tega pergamentno papirnatega zaklada je pergamentna listina s tremi pečati iz leta 1632, govori pa o bogati Ptujčanki vdovi Maruši Bodkovič.

BILO JE LETA 1630 ...

Maruša Bodkovič, rojena Kreačič, žena pomožnega ptujskega meščana (najbrž trgovca) Bodkoviča (Wotkhouitseh) je bila bogata vdova in verjetno brez otrok. Svoje veliko premoženje je v duhu tedanjega časa namenila dobrotvornim in cerkvenim ustanovam. Največ je namenila meščanskemu špitalu, kjer je imelo popolno oskrbo 12 ostarelih in obubožanih meščanov, obema samostanima in mestni župnijski cerkvi.

V gornje namene je 17. septembra 1630 napravila oporoko. V njej je volila meščanskemu špitalu za vzdrževanje oskrbovancev ogromno vsoto 2000 guldnov, v današnji vred-

nosti 600.000 novih ali 60 milijonov starih dinarjev.

Za pobožno ustanovo večnih maš v cerkvi Vseh svetnikov (v današnji Jadranski ulici) je zapustila 800 guldnov ali 24 milijonov današnjih dinarov, 24 milijonov današnjih starih dinarjev.

MARUŠA — SKRBNA IN PREVIDNA

Za izvrševalca oporoke je Maruša določila uglednega ptujskega meščana Andreja Morenza. Ta je imel kot član notranjega mestnega sveta močan vpliv v vodstvu mestne samouprave.

Glavnico (kapital) obeh ustanov je prevzelo v varstvo mesto, ki je prav v teh letih preživljalo težko gospodarsko in finančno krizo, kakor bi rekli danes.

Morenz se je zavedal velike odgovornosti za pravilno izvršitev oporoke v zvezi s tako ogromnim kapitalom. Zato je za mašno ustanovo sklenil skupno z mestnim župnikom in dekanom Janezom Ripšerjem na eni strani in z mestnim svetom mesta Ptuja na drugi strani posebno pogodbo. Mesto je prevzelo Marušino volilo na obrestovanje — iz obresti se bodo plačevali letni stroški za opravljanje maš in bogoslužnih opravil — izročilo dolžno pismo za celotno glavnico in zastavilo mestni mlin v gornji loki (ob Studenčnici). Tako je Morenz s sklenitvijo te pogodbe dosegel največje jamstvo in trdnost za pravilno in namensko uporabo — kakor rečemo danes — izročena kapitala.

STOLETJA SO MINILA ...

Ta pogodba, po obliki velika pergamentna listina s tremi visečimi pečati iz leta 1632 je bila odkrita med ostalim gradivom v zaboji v kleti ptujske prošnje.

Vsi trije pogodbeni udeleženci: mestni župnik Ripšer, mestni svet in bogat ptujski trgovec Morenz so se po običaju tistega časa zavezali, da se bodo držali določil pogodbe, s tem da so nanjo obesili odtise svojih pečatnikov, ki so še danes lepo ohranjeni. — Ljudje, ki so znali v starih časih pisati, so bili redki, naši trije pogodbeniki so brez dvoma bili, zato se tudi nahajata na listini podpisa župnika Ripšerja in svetnika Morenza. Mesto pa se je izkazalo z lepim mestnim pečatom, ki kaže mestnega zaščitnika sv. Jurija, ki kot pešec ubija zmaja.

V informacijo radovednim in radoznalim pa to-le:

Listino in pečate bomo očistili in konservirali ter jih poslali fotolaboratoriju v Maribor, da jih skrbno posnamo, nato pa bodo interesentom — v originalu ali v posnetku — na ogled.

Zgodovinski arhiv v Ptuj

Obvezni primerki v ptujski študijski knjižnici

Ko so po vojni ustvarjali študijske knjižnice po Sloveniji, so začele dobivati obvezne primerke, to se pravi, da je morala sleherna tiskarna na območju republike Slovenije obvezno pošiljati od vsega, kar je tiskala, vključno najmanjše prospekte ali pisarniške obrazce, po en izvod vsaki od nastalih knjižnic. Seveda so si knjižnice, ki so bile med okupacijo bodisi uničene bodisi osiromašene, lahko s prihajajočimi knjigami pomagale, oziroma so v obveznih primerkih imele tudi neke vrste pregled nad vsem, kar izhaja v domači republiki. Poleg tega pa so ti predstavljal solidno dopolnjevanje oziroma izpolnjevanje knjižnega fonda. Resnici na ljubo moramo povedati, da so ti obvezni primerki bili znatno finančno olajšanje za vsako knjižnico, posebno ker je po občinah oziroma okrajih bil vedno problem denarja za kulturo.

Ptujska študijska knjižnica je bila ustanovljena 1948, vendar poleg ravenske študijske knjižnice ni prišla v poštev za obvezne primerke. Tako se je zgodilo, da sta dve knjižnici,

ki sta izhajali iz najrevnejših občin, bili najmanj deležni republiške pomoči. Kakšni so bili ugovori? V Ljubljani so trdili, češ da so obvezni primerki knjižnicam le v breme, da njihova obdelava zaposli ogromno kadra, da nastane problem prostorov za spravljjanje starega fonda, da je Slovenija neko čudo med jugoslovanskimi knjižnicami, ker si privoščijo deset študijskih knjižnic, da so obvezni primerki arhivski primerki, ki se morajo obdelati in shraniti za bodoče rodove, da sta Ptuj in Ravne preblizu Maribora in še in še.

Prizadeči knjižnici sta skušali seveda te argumente skozi leta na sejah Društva bibliotekarjev Slovenije podreti, toda vedno znova sta ostali sami, češ da je ves ta zakon oziroma odločba o obveznih primerkih labilna zadeva in če bosta Ptuj in Ravne drežali, da lahko vse knjižnice izgubijo obvezne primerke.

Ker sem bil zadnjih nekaj let na več podobnih sejah, sem situacijo in argumente za in proti bolje spoznal. Če je kdo od prizadetih knjižnic skušal sprožiti ponovno tv vprašanje, je bil avtoritativno zavrnjen, češ da naj ne začnemo starih zadev. Vendar se je počasi v glavah knjižničarjev izoblikovala misel, da mora takega nojevskega tiščanja

glave v pesek biti enkrat konec. Ko se je na lansko jesen in letošnjo pomlad pripravil nov zakon o obveznih primerkih, je med knjižničarji in predstavniki sekretariata za kulturo prevladovalo mnenje, da bi ohranili status quo. Zato so prizadete knjižnice t. j. ptujska in ravenska ter delno novogoriška začele pisati pritožbe, pojasnila ipd. v Ljubljano, vendar je bilo videti, da bo ostalo vse pri starem. Toda maja je nenadoma izšel zakon, ki je določil za vse slovenske študijske knjižnice v Sloveniji (razen Slovenske v Ljubljani) obvezne primerke, le da ti niso več mišljeni kot arhivski, razen v Mariboru in Ljubljani, temveč kot literatura, ki je dostopna slehernemu občanu. Čeprav to dejansko ni najidealnejša rešitev knjižničarstva na Slovenskem, pa je vendar v dani situaciji še najboljša.

Ptujska študijska knjižnica je že takoj po ustanovitvi leta 1948, imela močan knjižni fond ca. 42.000 knjig. Seveda je bilo od te literature dobrih 35.000 tuje predvsem nemške, ki pa povrh vsega ni bila sistematičen izbor iz tuje književnosti, temveč so jih večji del zbrali po hišah pobeglih Nemcev ali nemškutarjev, zato si lahko predstavljate, da je med to literaturo tudi dosti šunda. Seveda pa je parola, ki so jo zagnali posebno nekateri prenapeti modernistični bibliotekarji, da je potrebno vse staro čimprej iz knjižnice, lahko poleg delne opravičenosti zelo nevarna in lahkomišelnost. Lažje je proč vreči kot dobiti in lažje podpisati kot zidati. Zato je tu res potrebna temeljita ureditev starega fonda, kar pa je bilo zaradi večno premajhne zasedenosti v knjižnici nemogoče. To o fondu zapišem, da lahko po drugi strani primerjamo današnje stanje. Od vseh študijskih knjižnic v Sloveniji je ptujska najmanj kupovala, tako da je kljub bogatemu prvotnemu fondu danes že med zadnjimi knjižnicami. Zato je upati, da bo obvezni primerki vsaj to delno omilili. Res je tudi, da drža, da obvezni primerki zahtevajo dosti več obdelave in časa in da mora

knjižnica, če hoče, da jih napravi dostopne širšemu občinstvu na primeren način obdelati in dati na razpolago. Tu se seveda v prvi vrsti pojavi stara rana ptujske knjižnice, to je sistematski katalog, ureditev po strokah, kar zahteva dela za več let; če hočemo obdelati samo stari fond, kaj šele obvezne primerke. Res je tudi, da prihajajo iz Ljubljane katalogni listki s podatki o sistematizaciji novega slovenskega knjižnega fonda, kar znatno olajša delo.

To se pravi, da z obveznim primerkom, dobiva knjižnica celoten tisk s področja Slovenije in je sedaj druga nevarnost, da ta literatura obleži mrtva. Ena stvar je sprejemati leposlovna dela in večja znanstvena, druga pa sprejemati celotno periodiko od najmanjših tovarniških glasil, ciklostilnih biltenov, do tovarniških prospektov, šolskih učbenikov, komercialno propagandne literature, likovnih prospektov, brošur o gospodarskih gibanjih v Sloveniji itd. Poleg tega pa v Sloveniji tiskajo razne angleške, nemške, holandske, švedske, danske, italijanske, srbske, hrvatske in makedonske založbe in njihove tiske knjižnica avtomatično sprejema. Zato je njena naloga, da za to najrazličnejšo literaturo najde interese. Tu so mišljeni prosvetni delavci, kulturno-politični funkcionarji, inženirji po tovarnah in podjetjih, ekonomisti in prava škoda in napaka bi bila, če bi ostala ta literatura neizkoriščena. Kajti večji del današnje strokove literature čaka ista usoda: da čez leto, dve ali celo v nekaj mesecih zastari.

Seveda pa, kot sem že poudaril, mora knjižnica težiti, da napravi to literaturo dejansko dostopno. Po drugi strani pa se morajo tudi bralci oziroma poklicni delavci v taki ali drugačni stroki potruditi, da sledijo tokovom časa, da jih ta ne prehiti.

Jakob Emeršič

Likovna razstava v Ptuj

V petek, 12. novembra, je bila v razstavnem paviljonu »Dušana Kvedra« otvoritev razstave likovnih del slikarja in inženirja kemije Borisa Skubice.

S slikarstvom se ukvarja že od mladih let. Od slikarskih tehnik ga privlači tempera, olje in akvarel. Njegove slike nam prikazujejo pokrajine,

predvsem iz okolice Ljubljane (Barje, Sava, Golovec). Ne manjka pa tudi lepih motivov iz morskimi pristanišč in naših Haloz. To pot se nam je Boris Subić predstavil v Ptujju s 76 slikarskimi deli.

Razstava bo odprta do 21. novembra.

M. Novina

Kreditna banka

sporoča izid XXIV. nagradnega žrebanja za vlagatelje vezanih hranilnih in deviznih vlog, ki je bilo 15. novembra v Mestnem kinu Ptuj.

Osrednja poslovna enota Ptuj

St. vloge

623 parni likalnik
944 elektr. peč Elra
2247 električna blazina
2265 čistilec preprog
2275 tranzistor
2416 tranzistor
2563 hran. knjižica
4562 hran. knjižica
4602 volnena odeja
4641 elektr. peč Elra
4709 garnitura kozmetike
4930 parni likalnik
5215 volnena odeja
5244 parni likalnik
5416 tranzistor
5831 volnena odeja
6259 volnena odeja
6798 volnena odeja
7688 čistilec preprog
7955 volnena odeja
7958 volnena odeja
15745 tranzistor
8190 elektr. blazina
8205 tranzistor
9320 volnena odeja
9417 elektr. blazina
9559 volnena odeja
9785 elektr. blazina
9786 volnena odeja
10261 hran. knjižica
10454 elektr. blazina
10569 volnena odeja
10581 volnena odeja
12107 hran. knjižica
12249 elektr. blazina
12431 volnena odeja
12476 volnena odeja
12949 preproga
12951 čistilec preprog
15745 tranzistor
82475 garn. kozmetike
165MH garn. kozmetike
548PK parni likalnik

Vlagatelji po poštah

St. vloge

21260 elektr. peč Elra
21266 elektr. blazina
22047A garn. kozmetike
24079 hran. knjižica
26012 elektr. blazina
26010 hladilnik Gorenje
28161 volnena odeja
29064 elektr. peč Elra
32064 preproga
33116 tranzistor
33331 elektr. blazina
331013 elektr. peč Elra
331230 tranzistor
331380 peč na olje Emo 8
35067 volnena odeja

Devizni žiro računi

St. vloge

30 tranzistor
677 tranzistor
710 elektr. blazina
714 čistilec preprog
784 hran. knjižica
850 volnena odeja
888 hran. knjižica
903 elektr. blazina
944 hran. knjižica
952 parni likalnik
1027 hran. knjižica
1180 volnena odeja
1245 preproga

Ptuj

1303 volnena odeja
1449 hran. knjižica
1474 volnena odeja
1578 čistilec preprog
1631 elektr. blazina
1680 elektr. blazina
1848 elektr. blazina
1888 osebni avto škoda

Devizne hranilne knjižice

St. vloge

119 garn. kozmetike
195 elektr. blazina

KREDITNA BANKA JE IZŽREBALA NAGRADE

V ponedeljek, 15. novembra, je bilo v ptujski kinodvorani javno nagradno žrebanje varčevalcev vezanih vlog.

Dvorana je bila to pot nabito polna in je zaradi pomanjkanja prostora precej ljudi ostalo celo zunaj. Na svečanosti je sodeloval tudi Alfi Niplič, znani pevec narodno zabavne glasbe iz Maribora, spremljal pa ga je ptujski ansambel Petovio.

Ob koncu jesenskega dela tekmovanja v ŠRC so se zbrali preteklo nedeljo rokometarji tovarne »Jože Kerentič-Ormož in podebatirali o njihovih uspehih in neuspehih v letošnji jeseni, ki je za nje v tekmovanju bila več kot naporna.

Za ekipo je bila letošnja jesenska sezona zelo uspešna in je preseгла pričakovanja vodstva kot ljubiteljev rokometarja. Direktor tovarne »Jože Kerentič« Milan Ritonja, je poleg gradnje nove proizvodne hale nudil gmotno pomoč in psihično podporo in kot vnet

Kreditna banka Ptuj je to pot izžrebala svojim varčevalcem okrog 80 nagrad različnih vrednosti, prva nagrada pa je bila osebni avto škoda, ki ga je dobila Marija Marin iz Bresnice 35. Poleg kreditne banke je na slovesnosti sodelovalo še precej ptujskih podjetij, ki so v nagradni igri razdelila prisotnim 61 nagrad.

M. Novina

V ponedeljek je Kreditna banka Ptuj podelila okrog 80 nagrad svojim varčevalcem. (Foto: Kosi)

Zahvala

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ANTONA ŠTRAFELA

iz Borovec 29

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, ga zasuli s cvetjem, z nami sočustvovali, izrazili sožalje in darovali v dobrodelne namene. Posebno se zahvaljujemo kolektivni davčne uprave Ptuj, SO Ptuj, TVD Partizan Ptuj in Markovci, ObZTK Ptuj za izraženo sočutje in spoštovanje do pokojnika. Iskrena hvala Viktorju Majcenu za tople poslovilne besede ob grobu. Lepo se zahvaljujemo tudi duhovščini za spremstvo in pevcem za lepe žalostinke.

Zalujoča žena Marija, sinova Jože in Janez z družino, hčerka Elizabeta ter brat Marko z družino

SLOŽNO DELO RODI USPEH

športnik z razumevanjem pomagati odpravljati materialne težave. Izvedeli smo, da so pomoč obljubila tudi druga ormoška podjetja, vendar je povsod, tako vsaj kaže, ostalo samo pri obljubah. Klub se je trenutno res znašel v težavah, vendar fantje niso izgubili poguma. Igrali bodo naprej, vrtali pa bodo tudi tako dolgo, da bodo sredstva od nekod »pritekla«.

Uspehe, ki jih je ekipa v jeseni dosegla, bi si veljalo približje ogledati. Lansko jesen in letošnje pomlad je ekipa še igrala v pomurski medobčinski ligi in je ves čas nosila naslov prvaka in tako prešla v letošnji jesenski tekmovalni sezoni brez kvalifikacij v vzhodnoslovensko ligo in tudi tukaj počela zavidljive uspehe. Poleg tega pa smo pri predsedniku rokometne podzveze Maribor izvedeli, da ekipa smatrajo za eno najbolj discipliniranih in tovariških, kar je vredno še več kot same uspehi. Moštvo TJK Ormož je torej v letošnji jesenski sezoni zasedlo odlično mesto med dvanajstimi e-

kipami kot novinec s trinajstimi točkami in desetimi zadetki pozitivne goldiference (168:158). To je vsekakor veliko, če pomislimo, da se je moštvo moralo včasih boriti kar z dvema nasprotnikom sodnikom in ekipo. To je bilo na primer v Kogu, ko je zadil Bratkovič iz Radenc in v Petrovčah, ko je sodnik Pluhuta iz Celja. Oba sodnika sta namreč sodila očitno v korist nasprotnikov ormoške ekipe Borbe v vseh enajstih krogih jesenskega tekmovalnega dela so bile ostre, dejstvo pa je eno, da so se vsi borili s srcem. V tem gre zahvala vodstvu kluba in tovarne, kakor tudi trenerjema Čaviču in Zidariču, ki sta marsikatero urico svojega prostega časa žrtvovala za to, da bo ormoški rokomet spravila tja, kjer je bil že pred leti. Predzadnja tekma s Poletom in zadnja z Dravo je te visokoleteče ambicije potrdila. Spomladi bo spet treba krepko pljuniti v roke, da bo doseženo še tisto, kar je bilo letos jeseni zamujenega.

-FK-

SODOBNO OGREVANJE PROSTOROV POD MEDICINSKIM DROBNOGLEDOM

Velike lončene peči pripadajo vse bolj preteklosti. Sodobni človek si greje pozimi svoje prostore s centralno kurjavo ali pa z oljno pečjo. Takšno ogrevanje zahteva manj fizičnega napora, je mnogo bolj čisto in še cenejše je. Napredek je očiten. Vendar še tako bleščeča sprednja stran medalje krije na zadnji strani kakšno senco. Pri sodobnem ogrevanju osenčuje le-ta medicinsko plat.

Vsa sodobna ogrevalna telesa so namreč iz kovine, so sorazmerno majhna, zato pa zelo vroča. Posledica je sicer prijetna toplota prostora, vendar izredno suha toplota. Suh zrak pa je sovražnik naših sluznic. Izsušil jih namreč in jim s tem jemlje obrambno sposobnost. Virusi, ki so povsod, se na tako posušeno sluznico kaj hitro nasele in povzročijo nadoh, vnetje žrela, sapnika ter bronhijev in suh, dražeč kašelj — predvsem ponoči.

Ali se lahko vsem tem težavam izognemo? Da! V prostorih moramo ustvariti vlago. Vendar vsa običajna sredstva zato — različne posodice, ki jih obešamo na radiatorje in slično — po navadi nimajo zadosti velike površine vode, ki hlapi, in zato ne zaležejo dovolj. Najbolje si bomo ustvarili primerno vlago, če bomo radiatorje pokrili z mokrimi krpami (plenici, brisačami) ali če bomo te obesili nekje v bližini grelnih teles. Vendar ne le v enem prostoru stanovanja, temveč v vseh. Poleg tega pa je tudi pozimi treba uživati mnogo tekočine.

Čaj, sadni sokovi, slatina in slično, naj ne bodo rezervirani le za poletne dni. Dodatek vitamina C (limone, oranže, grape fruit) nam bo celo še ojačal odpornost naših sluznic, in nesrečnih zimskih »prehladov« bo manj!

VLEKA Z NAJLONOM

Zamisel prihaja iz Zahodne Nemčije in je vsaj po tem, kar vemo o njej — zares imenitna, pravo Kolumbovo jajce. Namesto vrvi za vlečenje, ki sodi med osnovno opremo vsakega osebnega avtomobila, je začela neka zahodnonemška firma izdelovati doze z iztegljivim najlonskim trakom, ki so v osnovi zelo podobne jeklenim tračnim merilom, ki jih že dolgo poznamo.

Primereno močna vzmet s ma potegne najlonski trak nazaj na svitek v plastičnem ohišju s premerom 10,5 cm ter tako omogoči mehko splevanje in preprečuje vlečenje vlečnega traku po tleh med obema voziloma. Naj večja vlečna obremenitev dosega 1900 kg: na najlonski trak torej lahko obesimo (n samo vlečemo!) večino evropskih avtomobilov srednjega in celo zgornjega razreda. Marsikdo bo z lično plastično dozo in najlonskim trakom rad zamenjal vedr skrotovičeno in umazano vlečno vrvo.

Ali že veste...?

Za prihodnje leto pripravila organizacija za prehrano kmetijstvo (FAO) ilustriran jas s podatki o najpomembnejših zalogah rib v svetovnih orjih. Sestavlja ga skoraj stideset svetovnih in področnih zemljevidov, na katerih so iznamovana največja najdišča tunov, lososov, pošenovke, kitov ter rastlinskega in živalskega planktona.

Pet dni je bila milijonarja 68-letna gospodinja iz Iscrjana v Westfaliji. Hranilnica je pomotoma vpisala na njen račun nekaj nad 4 milijone mark. Gospodinja je zagnana čakala na popravek, zato je sama odšla v hranilnico in tam je barve spreminjajočo uradnico obvestila o pomoti. Ugotovili so, da je računalnik amajnal bančne račune.

Doktor James iz Marlowa izdeluje bumerange iz vlaknatega stekla, okrepljenega s poliestrskimi smolo. Bral je o bumerangu, ki ga avstralski domačini uporabljajo od davnih dni kot lovsko orožje in ki se v vroči v izhodišče. Bil je tako navdušen, da je sklenil sam izdelovati bumerange. Primernege lesa ni bilo, zato se je odločil za vlakneno steklo, ki je sicer dvakrat težje, a je zato prožnejše. Navdušenje v njem je raslo tako, da je James ustanovil klub metalcev bumeranga, ki šteje že petdeset članov.

Satelit Mariner 9 je 13. novembra letos zavil na tir okoli Marsa in po napovedih ameriških strokovnjakov naj bi v prihodnjih treh mesecih pošiljal oziroma poslal na Zemljo nad 5000 posnetkov rdečega planeta. »Raziskave z ameriško in sovjetskima medplanetarnima sondama ter hkratno teleskopsko proučevanje planeta bodo znatno razširile naše znanje,« je izjavil dr. John Neugle, namestnik direktorja NASA. »Najkasneje leta 1972 bomo vedeli mnogo več o Marsu in o vsem na njegovem tajnem površju.« Neugle je posebno zadovoljen s sporazumom o takojšnji menjavi podatkov, ki jih bodo poslali ameriški in dva sovjetska satelita. Mariner 9 naj bi poslal podatke o morebitnih elementarnih oblikah življenja na tem planetu. Lahko se zgodi — pravi Neugle — da bo hud peščen vihar ovi-

ral fotografiranje. V tem primeru bi dobili vsaj fotografije teh viharjev. Mariner 9 bo prvič fotografiral Deimos, enega iz obeh Marsovih satelitov. Fotografije Fobosa so strokovnjaki dobili pred dobrima dvema letoma.

Italijanske prometne oblasti so opremile cestne paratruje z velikimi škarjami, s katerimi je mogoče v nekaj minutah rešiti ljudi iz razbitega avtomobila. Škarje imajo šestdeset centimetrov dolga

rezila. avtomobilska streha je z njihovo pomočjo po potrebi lahko takoj odprta. Novost ima to prednost, da pri reševanju ne razvija toplote in da jo je mogoče uporabiti brez posebnih priprav.

V nekaj stavkih vam bomo predstavili novosti z minulega nürnberskega sejma odkritih novosti, ki se je končal v nedeljo, 14. novembra 1971. Dvesto razstavljalcev je do nedelje zvečer razkazovalo razne iznajdbe, odkrite v prostem času teh razstavljalcev iz osmih držav. Požarna lestev v kartonu naj bi pomagala tistim, ki na primer ob požaru otrpnejo od strahu. Pritrdiš jo na trden predmet nekje v prostoru, jo spustiš skozi okno in po njej zležeš na varno.

Prilačnost za »elegantno naglušno žensko« je vsekakor zlat ali srebrn uhan z vdelnim slušnim aparatom. Tehniški pripomoček ni viden, lastniki takšnih uhanov pa ni treba venomer prisluškovati in spraševati. Letos je bilo na ogled štiristo novosti, med njimi »aeromobil«, letalni aparat, ki posnema ptičji let. Poganja ga gumijasta vrvi ali elektromotor. Pritrjen na drog pa leta kot ujeta ptica.

Izumitelj iz Heilbronna si je izmislil »parkadrom«, da bi oblašil težave s parkiranjem. Po spiralni stezi prenese naprava vozilo in voznika na streho, ki mora seveda biti ravna in dovolj trdna. Münhenčan Thiele je izdelal in prikazal napravo, ki jo voznik lahko potisne pod prazno kolo in se potem z njeno pomočjo lahko pripelje do najbližje črpalke, da lahko napolni zračnico.

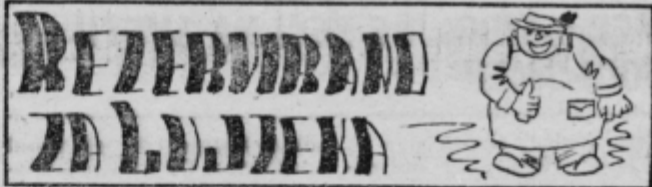
Postelja včasih zaškriplje pod težo. To hoče preprečiti Parižan Krikorijan z žimnico, ki je sestavljena iz posebnih nosilnih vzmeti in delno trdne plošče v zgornjem delu. Žimnica je dovolj prožna in baje zagotavlja trdno spanje.

To je le nekaj iz bogatega asortimaja razstavljalcev, ki so pokazali ogromno praktičnih in koristnih pripomočkov. ki jih človek lahko koristno uporabi v vsakdanjem življenju.

Avstralec Dennis Wickham je proslavil svoj prihod iz Anglije. Vendar ne brez razloga, kajti s kolesom, izdelanim pred sedemdesetimi leti, je prevozil nad 20.000 kilometrov. Iz Londona je odpoval pred dvajsetimi meseci

Američanka Victorija Tompkins, ki je praznovala 113. rojstni dan, je izjavila, da je dočakala tako visoko starost zaradi whiskyja. Imela je osem otrok, nikoli v življenju ni bila pri zdravniku, dopisnika nekega lista pa je presenetila z izjavo: »Predvsem whiskyju imam zahvaliti, da sem še živa.«

Na Japonskem se je v poslednjih nekaj letih katastrofalno povečalo kršenje prometnih predpisov. Povečalo se je tudi število prometnih nesreč na prometnih cestah, ker prometni policaji, čeprav jih je veliko, ne morejo kontrolirati nekaj milijonov vozil. Japonci pa ne bi bili Japonci, če se ne bi nečesa pametnega spomnili. Zadnje čase se vse pogosteje pojavljajo na cestah in ob križiščih — plastični prometni policaji. To ima svojevrsten uspeh zato, ker so ti »policaji« oblečeni v običajne policijske uniforme in zato šoferji, ko zagledajo takega prometnika, po svoji navadi zaradi strahu pred kaznijo — zmanjšajo hitrost, kjer nastopa nevarnost prometnih nesreč.

Gnes me v jezik zebe, pa zato nemo nič guca. To do delati namesto mene drugi, saj se mi je že nabra en prečik... kajr pošte od mojih zvestih copisnikov.

Tak kak sen to že prejšji teden najava, je ta prvi na vrsti Franček izpod Holoz, ki piše: Spoustovni pajdos Lujzek!

Najprvo ti poveš in en lepi no še kar topel jesenski pozdov. Nebi ti rad na vejko pisa o ishodnevnih križih no težovah, saj smo se o ten že tak fsi vnu zlojali. Veš, tudi pri nas smo končali s trgovijo grozdja, mošt pa smo gostilničarom odali, ki so nan bošje pločali. Veš Lujzek, tildi mi Halažani, se glih tak kak vi Prieki ravnamo po tisten bogeci no tudi za jega fejst molimo, kerl nan bošje naše montre ploča...

Zaj se tak po mažen za zimske spoje sprovlamo. Nagrabli smo že neke listja no trove za nastiljan živini. Ja, letos de nan pozimi hujičič okoli voglov no po naših senkih filčica. To pa zavolo toga, saj mam tako malo za krme za živino, ke do si miši na štali kumer gnezda naredle. Sliša, ki nas je celo leto montrala, nan je pul sena no vso otovo doj poživila.

Joj Lujks, pa še neke ti moren povedati: Po dužen cajti no iskaji, sen v toten našen Ptuj kumer doba zaposlitev. En cajt sen se voza s peciklon, zaj pa sen na avtobus presedla, saj veš na tistega, ki iz Leskovca vozi. Na toti škrebetili je tokšni dreng, da smo potniki naloženi v navpični legi — skoore glih tak kak sardine v koncervi. Jas man od totega drengaja že vse kurečeje oči doj pohojene, da v takšnen drengi o kokšni kultur-

ni vožnji sploh ne gučimo. Lujzek, neke sen čuja, ke se v Priekiji za asfalt cotate, pa tudi Halažani bi se radi po lepih cestah vozili. Ene smo resen pridobili, saj de zaj negda drü go leto odprta nova cesta od Moclca do Ptuja, ki teče skos Podiehnik, ke do se lahko naši turisti hitro pripelali do morja. Mi pa se veš boj borimo za asfaltiraje ceste od Vidma do Sühe veje. Samo meni se zdi, ke vsi tisti, ki bi morali ob toti cesti po mizi doj vdarti no zahtevati, že spijo medvedovo spanje. Meni se le zdi, ke mo toto cesto glih do tečas asfaltirali, ke de začela Drova nazaj prta Marprogi tečti...

Zaj pa še neke. V našen Tedniki napovedüvle vremen Cestnikov Matevž, ki ga dostikrot trofi no je naš dober vremenjok. Tebe, Lujzek, pa bi rad pita — kokšna de letošja zima? De duga in mrzla, toplja ali vroča? Si naj pistin rasti mostoče, ke me nede v nos zebo ali pa naj sploh ne gren k frizeri, ke mo doba boj medvedovo kožo no podobno?

Tejko za gnes. Te pa srečno. Lepo te pozdovila Franček iz Holoz.

Serbos Franček! Hvala lepa za tvojo pismo. Vidin, ke še nesl pozoba na mene. Pišeš, ke si doba na Ptuju zaposlitev, nesl pa mi poveda, kaj delaš no kerega botera si meja, ke te je v službo sprava. Saj veš, kak je gnešji den, da je žmetno dobiti delo no je dobro meti nekoga, ki te po zvezah in poznanstvih malo naprej porine.

Pje Franček, pišeš, ke maš pohojene kūrje oči od drenga na tisten vašen trolejbusi. Bodi rad, ke sploh avtobus vozi gkos vaš kraj. Jas sen tan duma kak je bog že negda s prozlin žaklon mohna pa moremo še sploh s pecikli ali pa peš v mesto hoditi. Čuješ pje, tan si mi omena Videm no vašo cesto. Jas bi te rad neke drugega pita. Neke se čuje, ke ste tan na Vidni no Pobrežji meli v nedeljo nekšno protestno zborovanje zavolo svinskega dreka, ki iz farne bekonov po Studenčnici teče. Joj, pa more regen fejst smrdeti, če ste že tak na koraš grotala, ke ste zavolo toga štrajk napovedali.

Kaj se tiče tvojeja vprošaja glede zimskega vremena, pa bi ti rad to poveda: Če nede snega, de dež, če nede deža pa de süho mrzlo vremen. Če de dosti snega, mo se lahko smučali no sankali, če ne pa mo se lahko s pecikli no drugimi prometnimi sredstvi po lukjastih cestah nagajali.

Te pa srečno no dobro se mejte. Druga pisma pridejo na vrsto drugi tjeđen. Srečno, vaš Lujzek

LES, PTUJ

lesno industrijsko in trgovsko podjetje Rogozniška cesta 4 razglašta prsto delovno mesto

VOZNIKA NAKLADALCA

Pogoj: a) voznik kategorije C; b) praksa v upravljanju z nakladalcem. Ponudbe pošljite do 25. novembra 1971 na gornji naslov.

IZKORISTITE IZREDNO PRILOŽNOST

EMO → **NAGRAJUJE**

vsakega kupca peči

EMO-3
EMO-5
EMO-6
EMO-8

z garnituro emajlirane posode: ABC, IDEAL ali JEDILNE SKODELE od 8. novembra do 31. decembra Nagrada vas čaka v trgovini!

x x

»Kakšne težave pa imate?« ga prijazno vpraša zdravnik.

»Zvečer mi nabreknejo noge,« toži pacient.

»Voda, moj dragi,« hitro ugotovi zdravnik.

»In večkrat me tako boli okoli žolča.«

»Kamni, nič drugega kot kamni!«

»In večkrat me zapušča spomin.«

»To pa apnenec, prav gotovo apnenec.«

»Imenitno, kaj vse ste odkrili!« vzklíkne bolnik.

»Zdaj potrebujem samo še gradbeno dovoljenje!«

MED NAJBOLJŠE REČI NA SVETU SODI SMEH

Ena najbolj bistrih glav 18. stoletja, Voltaire, ki mu nekateri priznavajo naslov najbolj duhovitega Francoza vseh časov, je neusmiljeno napadal tlačanski red in katoliško cerkev. Zahteval je versko strpnost, svobodo govora, tiska in nedotakljivost osebnosti.

x x

Voltaire je imel vrsto prijateljev, ki so mu prinašali mnenja njegovih sovražnikov še topla na uho. Ko ga je lepega dne obiskal spet tak »prijatelj«, je glasno vzdihnil: »Ljubi bog, reši me prijateljev, s sovražniki bom že sam opravil!«

x x

Ko je znanec vprašal Voltaira, ali mu je znano kako sredstvo proti spletkarjenju, je ta odgovoril: »Poznam ga. Pojdite v vsako družbo, toda prihajajte vedno prvi in odhajajte zadnji.«

x x

Nekoč se je stari filozof preoblekel v duhovnika in sedel v spovednico. Slučaj je nanesel, da se mu je prišla spovedat odlična dama, ki je po končani spovedi prepoznala pisatelja nevernika. Vsa razburjena mu je zagrozila, da ga bo ovadila škofu.

Voltaire pa jo je brž ukrotil: »Jaz pa pojdem k vašemu sprogu in mu povem vašo spoved.«

x x

Francoski učenjak je bil dlje časa gost pruskega kralja Fridericha. Nekega dne sta šla s kraljem k reki, da bi malce veslala. Ko stopita v čoln, opazi Voltaire, da vdira vanj voda in naglo skoči nazaj na obalo. Kralj, ki je ostal v čolnu smehljaje reče: »Ali se res tako bojite smrti?«

»Seveda se je bojim,« odgovori Francoz. »Na svetu je mnogo kraljev, toda samo en Voltaire.«

x x

Voltaire je imel najbrž po-

sebne razloge, da ni maral odvetnikov. Ob neki priložnosti, ko so se pomenkovali o pravih in odvetnikih, je dejal: »Dvakrat v življenju bi kmalu prišel na boben: prvič, ko sem neko pravdo izgubil, in drugič, ko sem neko pravdo dobil.«

x x

Mlad pesnik je prišel k Voltairu in ga prosil, če mu sme prebrati svoje verze. Voltaire mu je dovolil, ga zbrano poslušal in se pri tem kdaj pa kdaj priklonil. Začuden pesnik ga je vprašal, kaj naj to pomeni. Voltaire pa mu je prijazno pojasnil: »Oh, če srečam stare znance, jih pač pozdravim!«

x x

Voltaire je poslal slavnemu enciklopedistu d'Alembertu tragedijo »Olimpia«, da bi jo ocenil. Obenem je kritika opozoril, da je delo napisal v šestih dneh. D'Alembert mu je delo vrnil s pripombo: »Avtor ne bi smel sedmi dan počivati.« Voltaire je kritika razumel in delo popravil.

x x

Tudi Voltairu ni šlo v življenju vse gladko. Precej preglavic mu je delal pesnik Piron, ki je bil znan duhovitež. Nekoč so Voltaira vabili na neko zabavo. Privolil je, vendar s pogojem, da ne bo zraven Pirona. Toda tega so že povabili in Voltaire je zato zahteval, da ta večer Piron ne spregovori več kot pet besed.

Na zabavi je bil Voltaire brez konkurence in je kar žare od duhovitosti in podjetnosti. Posebno svetopisemski junak Samson, ki je z oslovsko čeljustjo premagal oddelek Filistejcev, mu ni dal miru. Nazadnje je celo rekel:

»Če natanko pomislim, bi jaz lahko naredil prav tako kot Samson.«

Tedaj je spregovoril Piron svojih pet besed:

»In sicer z enako čeljustjo.«

je jedro, to je za trup, kjer so življenjsko važni organi, npr. srce. Pri nekaterih ljudeh, najpogosteje so to ženske, pa je ta reakcija na mraz pretirana, se pravi, da se žile na prstih pretirano krčijo. Zato se dotok krvi zmanjša v taki meri, da postanejo prsti hladni in blede.

Kako to zdraviti? Osnovno je, čim bolj se izogibati mrazu. Ko so prsti premrli jih moramo ogreti v topli vodi. Izmed zdravil se uporablja hydergin 3- do 4-krat dnevno po deset do dvajset kapljic.

— Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

— 88 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

— PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE!

Nevaren poklic

Kitty je odšla v veliko zavarovalnico.

— Mar zavarujete tudi ljudi z nevarnimi poklici?

— V vsakem primeru.

— Tudi krotilce levov?

— Tudi nje, poleg njih pa še krotilce kač in artiste na vrvi.

— Kaj pa tekače?

— Tekaače, plavalce čez Kanal in vesoljce.

— Kaj pa lovce na velike živali?

— Tudi lovce in fotografe orlovskih gnezd.

— To prvič slišim, je rekla Kitty in se ozrla po sobi.

Ali bi hoteli tudi mene zavarovati pod istimi pogoji?

— Mar imate tudi vi kakšen nevaren poklic?

— Celó najbolj nevarnega.

— Kaj ste po poklicu?

— Gospodinja.

— Gospodinja? se je začudil uslužbenec. Kitty je potrčila.

— Vsaka gospodinja je stalno v nevarnosti. V enem dopoldnevu si lahko s sekuro odseka prst, drugega si lahko poreže med lupljenjem krompirja, tretjega si lahko zmečka med udarjanjem zrezkov, četrtega ji lahko zagrabl mešalnik, petega si lahko odreže s strojem za rezanje kruha. To je torej ena roka, zdaj sledi druga. Druga roka se bo gotovo ponesrečila med razstavljanjem stroja za rezanje mesa. Lase ji lahko zajame plamen, lonec z vrelo vodo ji lahko opari roke in noge, medtem ko ji deska za lika-

nje lahko izbije zobe. Lonec na tlak lahko eksplodira, igla za tlačanje slanine se lahko zarije pod nohet na palcu, medtem ko lahko iz ponve brizgne vrele mast naravnost v oko ali obraz.

— Dovolj! Dovolj! Nehajte!

— Ali me boste torej zavarovali?

— Kako naj zavarujem gospodinj? je dejal uslužbenec. To je veliko tveganje!

Kitty ga je pomirila.

— Saj ni tako veliko tveganje!

— Kako da ne?

Kitty se je ljubeznivo namehnala.

— Zato ker kuhamo ženske. Toda če bi kuhali možje, potlej bi se vse to zares zgodilo...

Vozniško dovoljenje

Večina Američanov gre velikopotezno prek tega, da kdo pije, uživa mamila ali pretepa ženo, da, celo to prenese, da je novinar. Toda če ne vozi avtomobila, vsi osupnejo. Pred kratkim sem si hotel v nakupovalnem centru na robu mesta kupiti pisalni stroj za potovanje. Izbral sem si enega in vprašal prodajalca, ali lahko plačam s čekom.

»Seveda,« je rekel prijazno. »Imate pri sebi kakšno izkaznico?«

»O ja,« sem odgovoril, segel v žep in pomolil predenj štiri kreditne karte in svojo novinarsko izkaznico za Belo hišo.

Mož si je ogledal papirje, potem je vprašal: »In vozniško dovoljenje, kje imate to?«

»Nimam ga,« sem odgovoril. »Ste ga izgubili?«

»Ne, sploh ne vozim avtomobila.«

Pritisnil je na gumb pod registrirno blagajno. Čez nekaj trenutkov se je pojavil vodja oddelka. »Ta možki tukaj,« je rekel prodajalec s kratkim globom proti moji smeri, »hoče

Domislice

— Življenje je zelo škodljivo za zdravje.

— Ljudje odpuščajo vse, razen iskrenosti.

— Kakršnokoli vino obljublja stranke prej, ko pride, na oblast, ga redčijo z isto mero.

— Kdor bi hotel popolnoma spoznati človeško ničevost, samo pretehtal vzroke in činke ljubezni.

— Kdor slabo gasi, še bolj razpihuje.

— Antiteza ljubezni ni vedno sovraštvo; lahko je druga ljubezen.

— Ljudje tako težko brez bogov, da jih delajo celo iz ateistov.

— Lepa je vsaka ženska, razen tiste, ki misli, da ni lepa in tiste, ki misli, da je lepa.

— Vsaka napaka se nam ne neverjetno bedasta, kadar zagrešijo drugi.

— Zaradi las si ni vredno beliti las.

— Misliš lahko vse, kar hočeš; govoriš lahko manj.

— Pogumni zapuste bojijo na štitu ali z njim, strahopet pod štitom.

— Malo iskrenosti je nevarno za zadeva, veliko pa usodno.

— Poštenje traja najdalje, ko Petroliznika spoznaš, ko liže ranjeno prepričanje.

— Ljubezen ni čudež, čepr dela čudeže.

— isti, ki deli svetove, bičajno pušča v njih svoje hlapce.

— Moški predlaga, ženska izbira.

Zakaj pozimi premrli prsti?

Skoraj bo čas mrzlih zimskih dni in mnogi, predvsem podeželani, bodo imeli težave s premrliimi prsti. Ta nadležna motnja se pojavi v mrazu, če namočimo roke v mrzlo vodo ali če opravljamo kako drugo opravilo v hudem mrazu.

V mrazu se drobnejše žile sa, npr. na prstih, skrčijo, prekrvavitve periferije postane slaba. Smisel tega je v tem, da telo ohranja toploto za svo-